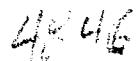

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων
χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του
ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Σκοπός, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 της οδηγίας)

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι α) η θέσπιση ενιαίου νομοθετικού πλαισίου σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2006/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2006 (ΕΕ L157 της 9.6.2006), όπως η ανωτέρω Οδηγία ισχύει μετά την τροποποίησή της με την Οδηγία 2014/56/EΕ της 16ης Απριλίου 2014 (ΕΕ L 158 της 27.5.2014), β) η εναρμόνιση της νομοθεσίας με την τελευταία αυτή Οδηγία και γ) η θέσπιση κανόνων για περιπτώσεις δυνατότητας επιλογών του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 158).
2. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος υπάγονται οι υποχρεωτικοί έλεγχοι των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων των οντότητων που είναι υποχρεωμένες να τηρούν οικονομικές καταστάσεις.

Άρθρο 2 Ορισμοί (άρθρο 2 της οδηγίας)

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου καθώς και για τον έλεγχο των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1."Υποχρεωτικός έλεγχος": ο έλεγχος των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που διενεργείται από ορικωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία εφόσον :
  - α) απαιτείται από το δίκαιο της Ένωσης
  - β) απαιτείται από το εθνικό δίκαιο όσον αφορά τις οντότητες ανεξαρτήτως μορφής και μεγέθους, που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
  - γ) προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία και αφορά οποιαδήποτε εργασία ελεγκτικής φύσεως που διενεργείται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα επισκόπησης, άλλης διασφάλισης και συναφών υπηρεσιών της IFAC
  - δ) διενεργείται σύμφωνα, με τα πρότυπα που επιβάλει το Συμβούλιο Λογιστικής Εποπτείας των Εταιρειών Δημοσίου Συμφέροντος των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (Public Company Accounting Oversight Board) και τα γενικά παραδεκτά πρότυπα ελέγχου στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής
  - ε) διενεργείται οικειοθελώς κατόπιν αίτησης μικρών επιχειρήσεων και πληροί εθνικές νομικές απαιτήσεις ισοδύναμες με αυτές που αφορούν τον έλεγχο σύμφωνα με την περίπτωση β) και έχει ως σκοπό τη χορήγηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 32, έκθεσης ελέγχου.
2. " Ορικωτός ελεγκτής λογιστής ": φυσικό πρόσωπο που έχει λάβει, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο άδεια, να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους.

3. "Ελεγκτική εταιρεία": νομικό πρόσωπο, ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα ανεξαρτήτως νομικής μορφής που έχει λάβει, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο άδεια, να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους ή έχει λάβει άδεια από άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/43/EK, να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους.

4. "Ελεγκτική οντότητα τρίτης χώρας": οντότητα, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, η οποία διενεργεί ελέγχους των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας εταιρείας ιδρυθείσας σε τρίτη χώρα, εκτός της οντότητας που έχει εγγραφεί ως ελεγκτική εταιρεία σε οποιοδήποτε κράτος μέλος κατόπιν χορήγησης άδειας.

5. "Ελεγκτής τρίτης χώρας": φυσικό πρόσωπο το οποίο διενεργεί ελέγχους των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας εταιρείας ιδρυθείσας σε τρίτη χώρα, εκτός προσώπου που έχει εγγραφεί ως ορκωτός ελεγκτής λογιστής σε οποιοδήποτε κράτος μέλος κατόπιν χορήγησης άδειας.

6. "Ελεγκτής ομίλου": ορκωτός ελεγκτής λογιστής (ορκωτοί ελεγκτές λογιστές) ή ελεγκτική εταιρεία (ελεγκτικές εταιρείες) που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

7. "Δίκτυο": ευρύτερη διάρθρωση συνεργασίας στην οποία ανήκει ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία και η οποία αποσκοπεί σαφώς στην κατανομή κερδών ή στοιχείων κόστους ή βρίσκεται υπό κοινή ιδιοκτησία, έλεγχο ή διοίκηση, ή υπόκειται σε ενιαία πολιτική και διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας ή δραστηριοποίεται υπό κοινή επιχειρηματική στρατηγική ή χρησιμοποιεί κοινό διακριτικό τίτλο ή σημαντικό μέρος επαγγελματικών πόρων. Το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. είναι αρμόδιο να κρίνει για την ύπαρξη ή μη δικτύου, είτε αυτεπάγγελτα είτε μετά από αίτημα που του υποβάλλεται.

8. "Συνδεδεμένη επιχείρηση ελεγκτικής εταιρείας": κάθε επιχείρηση, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, η οποία βρίσκεται υπό κοινή ιδιοκτησία ή κοινό έλεγχο ή κοινή διοίκηση με την ελεγκτική εταιρεία. Το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. είναι αρμόδιο να κρίνει,, για τη συνδρομή ή μη της ιδιότητας του συνδεδεμένου μέρους ελεγκτικής εταιρείας, είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από αίτημα που της υποβάλλεται.

9. "Έκθεση Ελέγχου": η έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 32 του παρόντος και στο άρθρο 10 του Κανονισμού 537/2014 καθώς και κάθε έκθεση που εκδίδεται ως αποτέλεσμα υποχρεωτικών ελέγχων, από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία.

10. "Αρμόδια αρχή": Αρμόδια αρχή για τη δημόσια εποπτεία επί των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των ελεγκτικών εταιρειών ορίζεται η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) που έχει συσταθεί με το άρθρο 1 του ν. 3148/2003, όπως ισχύει.

11. "Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα": τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (International Accounting Standards IAS), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (International Financial Reporting Standards IFRS) και οι ερμηνείες τους (SIC IFRIC Interpretations), οι τροποποιήσεις αυτών των προτύπων και των ερμηνειών τους και τα μελλοντικά πρότυπα και οι ερμηνείες τους, που εκδίδονται ή εγκρίνονται από το

Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board IASB).

12. "Οντότητες δημοσίου συμφέροντος":

α) οντότητες που διέπονται από το ελληνικό δίκαιο ή το δίκαιο άλλου κράτους μέλους, των οποίων οι μεταβιβάσιμοι τίτλοι είναι εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα κατά την έννοια της περ. 10 του άρθρου 2 του ν. 3606/2007 (Α'195) ή σε οργανωμένη αγορά οποιουδήποτε κράτους μέλους κατά το σημείο 14 της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2004/39/EK.

β) πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.4261/2014 πλην όσων αναφέρονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 2 του εν λόγω νόμου.

γ) ασφαλιστικές επιχειρήσεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.4364/2016, (Α' 13) με έδρα στην Ελλάδα εξαιρουμένων των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4364/2016, αντασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016, υποκαταστήματα ασφαλιστικών επιχειρήσεων τρίτης χώρας της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016 στην Ελλάδα και υποκαταστήματα αντασφαλιστικών επιχειρήσεων τρίτης χώρας της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4364/2016 στην Ελλάδα.

13. "Συνεταιρισμός": μια ευρωπαϊκή συνεταιριστική εταιρεία όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1435/2003 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, σχετικά με το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Συνεταιρικής Εταιρείας (ΕΣΕ), ή οποιοσδήποτε άλλος συνεταιρισμός που υπόκειται σε υποχρεωτικό έλεγχο σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, όπως πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 1, σημείο 1 της Οδηγίας 2000/12/EK και ασφαλιστικές επιχειρήσεις όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 2 της Οδηγίας 91/674/EOK.

14. "Μη Επαγγελματίας": φυσικό πρόσωπο, το οποίο στη διάρκεια της συμμετοχής του στη διαχείριση του συστήματος δημόσιας εποπτείας και κατά τα τρία έτη που προηγούνται της συμμετοχής του, δεν διενήργησε υποχρεωτικούς ελέγχους, δεν είχε δικαιώματα ψήφου σε ελεγκτική εταιρεία, δεν υπήρξε μέλος του διοικητικού ή διαχειριστικού οργάνου ελεγκτικής εταιρείας και δεν απασχολήθηκε ούτε συνδέθηκε κατ' άλλον τρόπο με ελεγκτική εταιρεία.

15. "Κύριος(οι) εταίρος(οι) ελέγχου":

α) ένας ή περισσότεροι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές που είναι εγγεγραμμένοι στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 και έχουν ορισθεί από μία ελεγκτική εταιρεία, ως κύριοι υπεύθυνοι για τη διενέργεια του συγκεκριμένου υποχρεωτικού ελέγχου για λογαριασμό της ελεγκτικής εταιρείας ή

β) σε περίπτωση υποχρεωτικού ελέγχου ομίλου οντοτήτων, τουλάχιστον ένας ορκωτός ελεγκτής λογιστής που είναι εγγεγραμμένος στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14, ο οποίος έχει ορισθεί από την ελεγκτική εταιρεία, ως κύριος υπεύθυνος για τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου σε επίπεδο ομίλου και, τουλάχιστον οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές, που έχουν ορισθεί από την ελεγκτική εταιρεία, ως κύριοι υπεύθυνοι των υποχρεωτικών ελέγχων σε επίπεδο σημαντικών θυγατρικών ή

γ) ένας ή περισσότεροι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές που είναι εγγεγραμμένοι στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14, και υπογράφουν την έκθεση ελέγχου.

16. "Μεσαίες επιχειρήσεις": οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α'251).

17. "Μικρές επιχειρήσεις": οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014.

18. "Κράτος μέλος καταγωγής": το κράτος μέλος στο οποίο έχει αδειοδοτηθεί ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία.

19. "Κράτος μέλος υποδοχής": το κράτος μέλος στο οποίο ορκωτός ελεγκτής λογιστής που έχει αδειοδοτηθεί στο κράτος μέλος καταγωγής επιδιώκει να αδειοδοτηθεί επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, ή το κράτος μέλος στο οποίο η ελεγκτική εταιρεία που έχει αδειοδοτηθεί στο κράτος μέλος καταγωγής επιδιώκει να εγγραφεί ή έχει ήδη εγγραφεί σε μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος νόμου.

20. "Ελεγκτής διασφάλισης ποιότητας": ορκωτός ελεγκτής λογιστής που διενεργεί την επισκόπηση επί της ποιότητας του ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κανονισμού 537/2014 και είναι εγγεγραμμένος στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Χορήγηση άδειας, συνεχής εκπαίδευση και αμοιβαία αναγνώριση

Άρθρο 3

Χορήγηση άδειας στους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και στις ελεγκτικές εταιρείες (άρθρο 3 της οδηγίας)

1. Δικαίωμα διενέργειας υποχρεωτικού ελέγχου έχουν μόνο οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή οι ελεγκτικές εταιρείες που έχουν λάβει άδεια άσκησης επαγγέλματος (επαγγελματική άδεια) και είναι μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ) που έχει συσταθεί με το άρθρο 1 του π.δ. 226/1992 (Α'120), μπορούν να διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους για λογαριασμό μίας μόνο ελεγκτικής εταιρείας.

2. Αρμόδια αρχή για τη χορήγηση επαγγελματικής άδειας σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες ορίζεται η Ε.Λ.Τ.Ε. Το Δ.Σ. χορηγεί την επαγγελματική άδεια ή απορρίπτει την αίτηση του ενδιαφερομένου. Με απόφαση Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. καθορίζονται οι διαδικασίες, τα δικαιολογητικά και οι λοιπές λεπτομέρειες για τη χορήγηση της επαγγελματικής άδειας και την εγγραφή των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και ελεγκτικών εταιρειών στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14.

3. Για τη χορήγηση επαγγελματικής άδειας σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 5 και 7 έως 11 ή / και 13 .

4. Για τη χορήγηση επαγγελματικής άδειας σε ελεγκτική εταιρεία πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) στα φυσικά πρόσωπα που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους για λογαριασμό της ελεγκτικής εταιρείας πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 5 και 7 έως 11 ή/και 13 και έχουν λάβει επαγγελματική άδεια στην Ελλάδα.

β) το μεγαλύτερο μέρος των δικαιωμάτων ψήφου σε μια ελεγκτική εταιρεία πρέπει να κατέχεται από ελεγκτικές εταιρείες στις οποίες έχει χορηγηθεί επαγγελματική άδεια σε

οποιοδήποτε κράτος μέλος ή από φυσικά πρόσωπα που πληρούν τουλάχιστον τις προϋποθέσεις των άρθρων 5, 7 έως 11 ή/και 13.

γ) η πλειοψηφία του οργάνου διοίκησης ή διαχείρισης της ελεγκτικής εταιρείας πρέπει να ανήκει κατά τα 2/3 τουλάχιστον σε ελεγκτικές εταιρείες, στις οποίες έχει χορηγηθεί επαγγελματική άδεια σε οποιοδήποτε κράτος – μέλος ή σε φυσικά πρόσωπα για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 5, 7 έως 11 ή/και 13. Όταν το όργανο διοίκησης έχει μόνο δύο μέλη, για τουλάχιστον ένα μέλος πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρούσας περίπτωσης.

δ) η ελεγκτική εταιρεία να πληροί την προϋπόθεση, που ορίζεται στο άρθρο 5.

Άρθρο 4

Αναγνώριση ελεγκτικών εταιρειών (άρθ. 3^α της οδηγίας)

1. Κατά παρέκκλιση από την παρ.1 του άρθρου 3, ελεγκτική εταιρεία που έχει αδειοδοτηθεί σε άλλο κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους στην Ελλάδα, υπό τον όρο ότι ο κύριος εταίρος ελέγχου που διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο για λογαριασμό της ελεγκτικής εταιρείας πληροί τις προϋποθέσεις της περιπτ. α' της παρ. 4 του άρθρου 3.

2. Ελεγκτική εταιρεία που επιθυμεί να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους στην Ελλάδα και έχει λάβει άδεια σε άλλο κράτος – μέλος εγγράφεται και στο Δημόσιο Μητρώο, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 16.

3. Το Δ.Σ. της ΕΛΤΕ εγγράφει την εταιρεία στο Δημόσιο Μητρώο, εάν βεβαιωθεί ότι η ελεγκτική εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Δημόσιο Μητρώο της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής της. Για την ως άνω βεβαίωση το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. βασίζεται σε πιστοποιητικό της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής της ελεγκτικής εταιρείας, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί τους τελευταίους τρεις μήνες.

Η Ε.Λ.Τ.Ε. ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής για την εγγραφή της ελεγκτικής εταιρείας στην Ελλάδα.

Άρθρο 5

Εντιμότητα (άρθρο 4 της οδηγίας)

Επαγγελματική άδεια χορηγείται μόνο σε φυσικά πρόσωπα και ελεγκτικές εταιρείες που διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα εντιμότητας και δεν έχουν καταδικασθεί για οποιοδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στην περίπτωση γ) της παρ. 2 του άρθρου 6. Στα φυσικά πρόσωπα συμπεριλαμβάνονται τα όργανα διοίκησης και οι νόμιμοι εκπρόσωποι των ελεγκτικών εταιρειών.

Άρθρο 6

Ανάκληση της επαγγελματικής άδειας ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας (άρθρο 5 της οδηγίας)

1. Η επαγγελματική άδεια του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ανακαλείται προσωρινά ή οριστικά με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε.

2. Η επαγγελματική άδεια του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ανακαλείται οριστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις :

- α) επιβολή πειθαρχικής ποινής οριστικής αφαίρεσης επαγγελματικής άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου
- β) θάνατος ή θέση σε στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και διαγράφεται από το Δημόσιο Μητρώο.
- γ) καταδίκη με τελεσίδικη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για κλοπή, υπεξαίρεση (κοινή και στην υπηρεσία), απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία (κοινή και στην υπηρεσία), δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής ή για κακούργημα
- δ) συνταξιοδότηση από τον κύριο ασφαλιστικό φορέα
- ε) έλλειψης των προϋποθέσεων των άρθρων 5 και 7 έως 11,
- στ) σε κάθε περίπτωση αμφισβήτησης της εντιμότητας του ορκωτού ελεγκτή λογιστή και εφόσον δεν υλοποιηθούν από αυτόν, μέσα σε χρονικό διάστημα που καθορίζεται κατά περίπτωση από το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. τυχόν μέτρα που θα του υποδειχθούν από το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., για να αρθεί η αμφισβήτηση αυτή.

3. Η επαγγελματική άδεια της ελεγκτικής εταιρείας ανακαλείται οριστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις :

- α) επιβολή πειθαρχικής ποινής οριστικής αφαίρεσης επαγγελματικής άδειας
- β) έλλειψης μίας από τις προϋποθέσεις των περίπτ. β και γ της παρ. 4 του άρθρου 3 και εφόσον μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, που καθορίζεται κατά περίπτωση από το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., εξακολουθούν να μην πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές,
- γ) σε κάθε περίπτωση αμφισβήτησης της εντιμότητάς της και εφόσον δεν υλοποιηθούν από αυτήν, μέσα σε χρονικό διάστημα που καθορίζεται κατά περίπτωση από το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. τυχόν μέτρα που θα της υποδειχθούν από το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., για να αρθεί η αμφισβήτηση αυτή
- δ) σε περίπτωση κατά την οποία τεθεί σε εκκαθάριση ή κηρυχθεί σε πτώχευση.

4. Η επαγγελματική άδεια του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ανακαλείται προσωρινά όταν επιβληθεί αντίστοιχη πειθαρχική ποινή της περ. ζ' της παρ. 13 του άρθρου 35.

5. Όταν ανακαλείται για οποιονδήποτε λόγο η άδεια ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, η Ε.Λ.Τ.Ε. γνωστοποιεί το γεγονός αυτό και τους λόγους της ανάκλησης στις οικείες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής, στο μητρώο των οποίων έχει επίσης εγγραφεί ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14.

6. Σε περίπτωση οριστικής ανάκλησης της άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, η Ε.Λ.Τ.Ε. προβαίνει στη διαγραφή του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας από το Δημόσιο Μητρώο.

Αρθρο 7
Προσόντα
(άρθρο 6 της οδηγίας)

1. Για να χορηγηθεί σε φυσικό πρόσωπο επαγγελματική άδεια ορκωτού ελεγκτή λογιστή θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά στο πρόσωπο του υποψηφίου οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Ο υποψήφιος να είναι κάτοχος τίτλου σπουδών τριτοβάθμιας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΑΕΙ) της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής, ή κάτοχος τίτλου σπουδών τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης (ΤΕΙ) οικονομικής κατεύθυνσης της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής, ή κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών οικονομικής κατεύθυνσης της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

β. Απόκτηση των αναγκαίων θεωρητικών γνώσεων στα γνωστικά αντικείμενα του άρθρου 9, η οποία αποδεικνύεται με την επιτυχία του υποψηφίου στις επαγγελματικές εξετάσεις, επιπέδου πανεπιστημιακών σπουδών ή ισοδυνάμου επιπέδου του άρθρου 8.

γ. Ολοκλήρωση επιτυχώς της πρακτικής άσκησης που προβλέπεται στο άρθρο 11.

2. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών προκειμένου να επιτευχθεί σύγκλιση των απαιτήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 6 της Οδηγίας 2006/43/EK, λαμβάνοντας υπόψη της τις εξελίξεις στην ελεγκτική και στο επάγγελμα του ελεγκτή και ειδικότερα, τη σύγκλιση που έχει ήδη επιτευχθεί από το επάγγελμα. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συνεργάζεται, επίσης, με την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Φορέων Εποπτείας των Ελεγκτών (ΕΕΦΕΕ) και τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 στον βαθμό που η σύγκλιση αυτή συνδέεται με τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος.

Άρθρο 8
Επαγγελματικές εξετάσεις
(άρθρο 7 της οδηγίας)

1. Σκοπός των επαγγελματικών εξετάσεων είναι να διαπιστωθεί η κατοχή υψηλού επιπέδου απαραίτητων γνώσεων στα γνωστικά αντικείμενα του άρθρου 9 και η δυνατότητα της ορθής πρακτικής εφαρμογής των προαναφερόμενων θεωρητικών γνώσεων.

2. Οι επαγγελματικές εξετάσεις είναι γραπτές με την επιφύλαξη της αδυναμίας διενέργειας γραπτών εξετάσεων στις περιπτώσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Λ.Τ.Ε. καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την εξέταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

3. Οι επαγγελματικές εξετάσεις και οι ειδικές επαγγελματικές εξετάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 13, τελούν υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Ε.Λ.Τ.Ε. Στο πλαίσιο της εποπτείας και του ελέγχου αυτού, η Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί με απόφαση του Δ.Σ. να αναθέτει την οργάνωση ή εκτέλεση ή αμφότερα τα έργα αυτά στο ΣΟΕΛ ή σε άτομα ή σε φορείς του εσωτερικού ή εξωτερικού με αποδεδειγμένη γνώση και εμπειρία στα θέματα αυτά. Με την απόφαση ορίζονται τα καθήκοντα και οι όροι υπό τους οποίους διεκπεραιώνονται. Οι επαγγελματικές εξετάσεις για όλα ή μέρος των γνωστικών αντικειμένων ή για όλους ή ορισμένους εξεταζόμενους μπορεί να

διενεργούνται από κοινού με τις επαγγελματικές εξετάσεις άλλων αρμοδίων αρχών κρατών - μελών της Ε.Ε. ή τρίτων χωρών ή να αποτελούν μέρος των επαγγελματικών εξετάσεων που διενεργούνται από τις αρχές των χωρών αυτών.

4. Το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. αποφασίζει για κάθε ουσιαστικό ή διαδικαστικό θέμα σχετίζεται με την οργάνωση και διενέργεια των επαγγελματικών εξετάσεων και των ειδικών επαγγελματικών εξετάσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 13. Με την εν λόγω απόφαση συγκροτείται πενταμελής Εξεταστική Επιτροπή, με διετή θητεία, η οποία αποτελείται από δύο μέλη Δ.Ε.Π Α.Ε.Ι, το ένα εκ των οποίων ορίζεται ως Πρόεδρος, στο γνωστικό πεδίο της λογιστικής ή της ελεγκτικής και από τρία μέλη που προτείνονται από το ΣΟΕΛ.

Άρθρο 9
Έλεγχος θεωρητικών γνώσεων
(άρθρο 8 της οδηγίας)

1. Τα γνωστικά αντικείμενα των επαγγελματικών εξετάσεων είναι, τουλάχιστον, τα ακόλουθα:

- α) γενικές αρχές λογιστικής και λογιστικά πρότυπα.
- β) νομοθετικές ρυθμίσεις και πρότυπα αναφερόμενα στη σύνταξη ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
- γ) διεθνή λογιστικά πρότυπα και διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.
- δ) χρηματοοικονομική ανάλυση.
- ε) κοστολόγηση και διοικητική λογιστική.
- στ) διαχείριση κινδύνων και εσωτερικός έλεγχος.
- ζ) ελεγκτική και επαγγελματικές ικανότητες του ελεγκτή.
- η) νομοθετικές ρυθμίσεις και επαγγελματικά πρότυπα σχετικά με υποχρεωτικούς ελέγχους και τις λοιπές ελεγκτικολογιστικές εργασίες και τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές.
- θ) διεθνή ελεγκτικά πρότυπα όπως αναφέρονται στο άρθρο 30.
- ι) κανόνες ανεξαρτησίας και επαγγελματική δεοντολογία.
- ια) αρχές και ειδικά θέματα εταιρικού δικαίου και εταιρικής διακυβέρνησης συναφή με ελεγκτικές εργασίες.
- ιβ) αρχές και ειδικά θέματα πτωχευτικού δικαίου.
- ιγ) φορολογικό δίκαιο.
- ιδ) αρχές και ειδικά θέματα αστικού και εμπορικού δικαίου.
- ιε) αρχές και ειδικά θέματα ασφαλιστικού και εργατικού δικαίου.
- ιστ) πληροφορική και μηχανογραφικά συστήματα.
- ιζ) αρχές οικονομίας, χρηματοοικονομικής και οικονομικής των επιχειρήσεων.
- ιη) στοιχεία μαθηματικών και στατιστικής.
- ιθ) βασικές αρχές χρηματοοικονομικής διοίκησης.

2. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., δύναται να προσαρμόζεται ο κατάλογος των γνωστικών αντικειμένων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, σύμφωνα με τις εξελίξεις της ελεγκτικής και του ελεγκτικού επαγγέλματος.

62

Άρθρο 10
Απαλλαγές
(άρθρο 9 της οδηγίας)

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 αλλά μέσα στο πλαίσιο του σκοπού των επαγγελματικών εξετάσεων που καθορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 8, παρέχεται η δυνατότητα απαλλαγής από τις επαγγελματικές εξετάσεις σε ένα ή περισσότερα από τα γνωστικά αντικείμενα της παρ. 1 του άρθρου 9, αν ο υποψήφιος κατέχει τίτλο σπουδών όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 7, για την απόκτηση του οποίου εξετάστηκε στα γνωστικά αυτά αντικείμενα ή έχει επιτύχει στα γνωστικά αυτά αντικείμενα σε επαγγελματικές εξετάσεις ισοδύναμες με τις επαγγελματικές εξετάσεις του άρθρου 8.
2. Η διαδικασία απαλλαγών από τις επαγγελματικές εξετάσεις καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., στην οποία προβλέπεται, η συγκρότηση πενταμελούς επιτροπής απαλλαγών από τις επαγγελματικές εξετάσεις με τριετή θητεία και στην οποία ένα μέλος ορίζεται ο Πρόεδρος του Σ.Π.Ε. Στην εν λόγω απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για τη χορήγηση απαλλαγών, από τις επαγγελματικές εξετάσεις των υποψηφίων ορκωτών ελεγκτών λογιστών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του Ν. 3693/2008 (Α' 174) καθώς και οι όροι υπό τους οποίους διεκπεραιώνονται.

Άρθρο 11
Πρακτική άσκηση
(άρθρο 10 της οδηγίας)

1. Για να εξασφαλίζεται η ικανότητα πρακτικής εφαρμογής των θεωρητικών γνώσεων που αποτελούν αντικείμενο εξετάσεων, οι ασκούμενοι πραγματοποιούν πρακτική άσκηση πέντε (5) ετών τουλάχιστον από τα οποία τα δύο (2) έτη μετά το πέρας των επαγγελματικών εξετάσεων, η οποία καλύπτει κυρίως τον έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή παρόμοιων οικονομικών καταστάσεων.
2. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία που έχει λάβει άδεια σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.
3. Η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει δικαίωμα, κατά τη διακριτική της ευχέρεια και με κάθε πρόσφορο μέσο, να κρίνει καθ' όλη τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης και μέσα στα πλαίσια του αντικειμενικού σκοπού της πρακτικής άσκησης, την επάρκεια του περιεχομένου της πρακτικής άσκησης, καθώς και την επόπτειάς των ορκωτών ελεγκτών λογιστών επί των ασκούμενων ορκωτών ελεγκτών λογιστών.

Άρθρο 12
Συνεχής εκπαίδευση
(άρθρο 12 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές είναι υποχρεωμένοι να συμμετέχουν σε προγράμματα

συνεχούς εκπαίδευσης για τη διατήρηση επαρκών θεωρητικών γνώσεων, επαγγελματικών προσόντων και αξιών υψηλού επιπέδου προκειμένου να διατηρούν την επαγγελματική άδεια, που προβλέπεται στο άρθρο 3.

2. Η διάρκεια, η δαπάνη της επαγγελματικής εκπαίδευσης, η επάρκεια του περιεχομένου των προγραμμάτων συνεχούς εκπαίδευσης και η επάρκεια των φορέων που τα παρέχουν καθορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. Στα προγράμματα συνεχούς εκπαίδευσης περιλαμβάνονται και τα προγράμματα, που παρέχονται από τις ελεγκτικές εταιρείες.

3. Η μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 35.

Άρθρο 13

Χορήγηση άδειας σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές από άλλα κράτη μέλη (άρθρο 14 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές που έχουν λάβει επαγγελματική άδεια σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος έχουν δικαίωμα να λάβουν επαγγελματική άδεια στην Ελλάδα, με την προϋπόθεση ότι θα επιτύχουν σε ειδικές επαγγελματικές εξετάσεις, που διενεργούνται στην ελληνική γλώσσα μέσα στα πλαίσια που ορίζονται από την περίπτ. η της παρ.1 του άρθρου 3 του π.δ. 38/2010 (Α'78).

2. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών-μελών, στο πλαίσιο της ΕΕΦΕΕ, προκειμένου να επιτευχθεί σύγκλιση των απαιτήσεων της πρακτικής ασκησης προσαρμογής και της δοκιμασίας επάρκειας. Στα πλαίσια της συνεργασίας αυτής ενισχύουν τη διαφάνεια και την προβλεψιμότητα των απαιτήσεων. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συνεργάζεται με την ΕΕΦΕΕ και τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 στον βαθμό που η σύγκλιση αυτή συνδέεται με υποχρεωτικούς ελέγχους οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Εγγραφή σε μητρώο

Άρθρο 14 **Δημόσιο Μητρώο** (άρθρο 14 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες εγγράφονται, προκειμένου να ασκήσουν το επάγγελμά τους, στο Δημόσιο Μητρώο το οποίο τηρείται από την Ε.Λ.Τ.Ε. σύμφωνα με τα άρθρα 15, 16 και 38. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί να αναθέτει τα διαδικαστικά θέματα τηρήσεως του Δημόσιου Μητρώου στον αρμόδιο επαγγελματικό φορέα (ΣΟΕΛ) και στην οποία διευκρινίζονται τα ανατιθέμενα καθήκοντα και οι όροι υπό τους οποίους πρόκειται να διεκπεραιωθούν.

2. Η εγγραφή στο Δημόσιο Μητρώο, κάθε ορκωτού ελεγκτή λογιστή και κάθε ελεγκτικής εταιρείας γίνεται με διακεκριμένη αρίθμηση (αριθμός μητρώου). Το Δημόσιο

Μητρώο τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή, η πρόσβαση σε αυτό γίνεται με ηλεκτρονικά μέσα και είναι προσιτό στο κοινό.

3. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί να περιορίζονται οι γνωστοποιήσεις που απαιτείται να παρέχονται από το Δημόσιο Μητρώο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου 15 στις περιπτώσεις και κατά την έκταση που τούτο είναι αναγκαίο για να περιορισθεί άμεση και σημαντική απειλή για την ασφάλεια οποιουδήποτε προσώπου.

4. Το Δημόσιο Μητρώο περιέχει το όνομα και τη διεύθυνση της Ε.Λ.Τ.Ε. ως αρμόδιας αρχής που έχει την τελική ευθύνη για :

- α) τη χορήγηση επαγγελματικής άδειας κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 3 ,
- β) τη διασφάλιση της ποιότητας της εργασίας κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 33 ,
- γ) τη διενέργεια ερευνών και επιβολής κυρώσεων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 35 ,
- δ) την άσκηση δημόσιας εποπτείας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 38 .

Άρθρο 15

Εγγραφή των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών στο Δημόσιο Μητρώο (άρθρο 16 της οδηγίας)

1. Κάθε εγγραφή ορκωτού ελεγκτή λογιστή στο Δημόσιο Μητρώο περιέχει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

- α) ονοματεπώνυμο, πλήρη στοιχεία της επαγγελματικής διεύθυνσης και αριθμό μητρώου,
- β) την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο καθώς και τα πλήρη στοιχεία της επαγγελματικής διεύθυνσης και της διαδικτυακής διεύθυνσης της ελεγκτικής εταιρείας, στην οποία ή για λογαριασμό της οποίας ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής παρέχει τις υπηρεσίες του, ανεξάρτητα από τη νομική σχέση με την οποία παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές,
- γ) πλήρη στοιχεία της εγγραφής του ορκωτού ελεγκτή λογιστή σε Δημόσιο Μητρώο άλλων κρατών - μελών ή και της εγγραφής του ως ελεγκτή τρίτης χώρας, με σαφή μνεία του αριθμού μητρώου του και του ονόματος της αρμόδιας, για την εγγραφή αυτή, αρχής.

2. Οι ελεγκτές τρίτης χώρας που εγγράφονται στο Δημόσιο Μητρώο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 , εμφανίζονται στο Δημόσιο Μητρώο υπό την ιδιότητά τους αυτή και όχι ως ορκωτοί ελεγκτές λογιστές.

3. Η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει δικαίωμα να ζητήσει οποιαδήποτε διευκρίνιση κρίνει αναγκαία ή να ζητήσει πρόσθετα στοιχεία για την ενημέρωση του Δημόσιου Μητρώου από τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές.

Άρθρο 16
Εγγραφή των ελεγκτικών εταιρειών στο Δημόσιο Μητρώο
(άρθρο 17 της οδηγίας)

1. Κάθε εγγραφή ελεγκτικής εταιρείας στο Δημόσιο Μητρώο περιέχει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

- α) το όνομα, τον διακριτικό τίτλο, την πλήρη επαγγελματική διεύθυνση και τον αριθμό μητρώου,
- β) τη νομική μορφή,
- γ) την πλήρη επαγγελματική διεύθυνση του αρμόδιου για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την ελεγκτική εταιρεία, καθώς και πλήρη διαδικτυακή διεύθυνση,
- δ) την πλήρη διεύθυνση όλων των επαγγελματικών εγκαταστάσεων της ελεγκτικής εταιρείας στην Ελλάδα,
- ε) το ονοματεπώνυμο και τον αριθμό μητρώου όλων των ορκωτών ελεγκτών λογιστών που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στην ελεγκτική εταιρεία ή ενεργούν για λογαριασμό της ελεγκτικής εταιρείας ή συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με την ελεγκτική εταιρεία, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της σχέσης αυτής,
- στ) τα πλήρη στοιχεία του ονόματος και της επαγγελματικής διεύθυνσης όλων των ιδιοκτητών της ελεγκτικής εταιρείας,
- ζ) τα πλήρη στοιχεία του ονόματος και της επαγγελματικής διεύθυνσης όλων των προσώπων που συμμετέχουν στη διοίκηση της ελεγκτικής εταιρείας,
- η) τα πλήρη στοιχεία του δικτύου στο οποίο ανήκει ή με το οποίο συνεργάζεται η ελεγκτική εταιρεία,
- θ) τα πλήρη στοιχεία τυχόν εγγραφής της ελεγκτικής εταιρείας στο Μητρώο Ελεγκτών άλλων κρατών - μελών, ή και της εγγραφής της ως ελεγκτικής οντότητας τρίτης χώρας, με σαφή μνεία του αριθμού μητρώου της και του ονόματος της αρμόδιας, για την εγγραφή αυτή, αρχής.
- ι) κατά περίπτωση, εάν η ελεγκτική εταιρεία είναι εγγεγραμμένη σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4.

2. Οι ελεγκτικές οντότητες τρίτης χώρας που εγγράφονται στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52, εμφανίζονται στο Δημόσιο Μητρώο σαφώς υπό την ιδιότητά τους αυτή και όχι ως ελεγκτικές εταιρείες.

3. Η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει δικαίωμα να ζητήσει οποιαδήποτε διευκρίνιση κρίνει αναγκαία ή να ζητήσει πρόσθετα στοιχεία για την ενημέρωση του Δημόσιου Μητρώου του άρθρου 14.

Άρθρο 17
Ενημέρωση των πληροφοριών του Δημόσιου Μητρώου
(άρθρο 18 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες έχουν την αποκλειστική ευθύνη για την υποβολή, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες, των πληροφοριακών στοιχείων που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 15 και 16, για την ενημέρωση της Ε.Λ.Τ.Ε. Η ίδια υποχρέωση συντρέχει για τους υπόχρεους, μέσα στην ίδια προθεσμία, και σε περίπτωση μεταβολής ενός ή περισσοτέρων από τα στοιχεία αυτά.

2. Η καθυστέρηση στην παροχή ή άρνηση υποβολής ή ανακριβής υποβολή ή παραπλανητική υποβολή από τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές, τις ελεγκτικές εταιρείες, τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές τρίτης χώρας και τις ελεγκτικές οντότητες τρίτης χώρας των πληροφοριών που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 15 και 16, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 35.

3. Στα πλαίσια της ασκούμενης από την Ε.Λ.Τ.Ε. δημόσιας εποπτείας παρέχεται σε αυτήν το δικαίωμα ελέγχου με κάθε πρόσφορο μέσο της ορθότητας και πληρότητας των πληροφοριακών στοιχείων που υποβάλλονται κατά την παρ 1.

Άρθρο 18

Τεκμηρίωση της ευθύνης για την παροχή των πληροφοριών του Δημόσιου Μητρώου (άρθρο 19 της οδηγίας)

1. Η ακρίβεια και επάρκεια των πληροφοριακών στοιχείων που προβλέπονται από τα άρθρα 15, 16 και 17 και η τεκμηρίωση της ευθύνης των προσώπων που παρέχουν στην Ε.Λ.Τ.Ε. τις πληροφορίες αυτές, επικυρώνεται με την υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου της ελεγκτικής εταιρείας ή του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή κατά περίπτωση.

2. Στην περίπτωση που η Ε.Λ.Τ.Ε. ζητά παροχή πληροφοριών ηλεκτρονικώς, αυτή δύναται να γίνεται με ηλεκτρονική υπογραφή κατά την ισχύουσα νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές υπογραφές. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα των άρθρων 15, 16 και 17 αναφορικά με τη διαδικασία της ηλεκτρονικής υπογραφής:

Άρθρο 19

Γλώσσα τήρησης του Δημόσιου Μητρώου (άρθρο 20 της οδηγίας)

Τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται από τα άρθρα 15, 16 και 17 καταχωρούνται στο Δημόσιο Μητρώο στην ελληνική γλώσσα. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί να ορίζεται ότι τα ανωτέρω πληροφοριακά στοιχεία καταχωρούνται στο μητρώο και σε άλλη επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αναφορά εάν η μετάφραση είναι επίσημη ή όχι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Επαγγελματική δεοντολογία, ανεξαρτησία, αντικειμενικότητα, εμπιστευτικότητα και επαγγελματικό απόρρητο

Άρθρο 20

Επαγγελματική δεοντολογία και σκεπτικισμός (άρθρο 21 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες υπόκεινται στις αρχές επαγγελματικής δεοντολογίας της παρ. 2 που καλύπτουν τουλάχιστον την ιδιότητά τους ως προστατών του δημοσίου συμφέροντος, την ακεραιότητα και αντικειμενικότητά τους, καθώς και την επαγγελματική τους ικανότητα και τη δέουνσα επιμέλεια.
2. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., εκδίδεται Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας, που περιλαμβάνει τις αρχές αυτές και για τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι προβλέψεις του Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants).
3. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία, διατηρεί επαγγελματικό σκεπτικισμό κατά τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα ύπαρξης ουσιώδους ανακρίβειας λόγω γεγονότων ή συμπεριφοράς που αποτελούν ενδείξεις για την ύπαρξη παρατυπών, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης απάτης ή σφάλματος, ανεξαρτήτως της εμπειρίας που έχει αποκομίσει στο παρελθόν ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία σχετικά με την ειλικρίνεια και την ακεραιότητα της διοίκησης της ελεγχόμενης οντότητας και των προσώπων που έχουν επιφορτιστεί με τη διακυβέρνησή της. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία επιδεικνύει επαγγελματικό σκεπτικισμό ιδίως κατά την επισκόπηση των εκτιμήσεων της διοίκησης σχετικά με εύλογες αξίες, απομείωση της αξίας περιουσιακών στοιχείων, προβλέψεις και μελλοντικές ταμειακές ροές που σχετίζονται με την ικανότητα της οντότητας να συνεχίζει τις δραστηριότητές της.
4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «επαγγελματικός σκεπτικισμός» νοείται η συμπεριφορά που περιλαμβάνει διάθεση αμφισβήτησης, επαγρύπνηση απέναντι σε συνθήκες που ενδέχεται να υποδεικνύουν πιθανή ανακρίβεια λόγω σφάλματος ή απάτης και κριτική αξιολόγηση των αποδεικτικών εγγράφων του ελέγχου.

Άρθρο 21 **Ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα** **(άρθρο 22 της οδηγίας)**

1. Κατά τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου, οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές, οι ελεγκτικές εταιρείες, καθώς και οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που είναι σε θέση να επηρεάσει κατά άμεσο ή έμμεσο τρόπο το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου, είναι ανεξάρτητοι από την ελεγχόμενη από αυτούς οντότητα, τηρώντας τις ισχύουσες διατάξεις και δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν με οποιονδήποτε άμεσο ή έμμεσο τρόπο, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ελεγχόμενης οντότητας, τόσο κατά την περίοδο που καλύπτεται από τις υπό έλεγχο οικονομικές καταστάσεις, όσο και κατά την περίοδο διενέργειας του υποχρεωτικού ελέγχου και φέρουν το βάρος της απόδειξης της ανεξαρτησίας τους.
2. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι κατά τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου η ανεξαρτησία τους δεν επηρεάζεται από οποιαδήποτε υφιστάμενη ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων ή επιχειρηματική ή άλλη άμεση ή έμμεση σχέση στην οποία εμπλέκεται ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία που διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο και, κατά περίπτωση, το δίκτυο του, τα διευθυντικά στελέχη του, οι ελεγκτές ή οι υπάλληλοί του, οποιαδήποτε άλλα φυσικά πρόσωπα, οι υπηρεσίες των οποίων τίθενται

στη διάθεση ή υπό τον έλεγχο του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ή οποιοδήποτε πρόσωπο συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με αυτούς μέσω της άσκησης ελέγχου. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία δεν διενεργούν υποχρεωτικό έλεγχο όταν υπάρχει κίνδυνος να ανακύψει αυτοεπισκόπιση, ίδιο συμφέρον, ιδιότητα συνηγόρου, οικειότητα ή εκφοβισμός που απορρέουν από οικονομική, προσωπική, επιχειρηματική, εργασιακή ή άλλη σχέση μεταξύ του ορκωτού ελεγκτή λογιστή, της ελεγκτικής εταιρείας, του δικτύου του, καθώς και οποιουδήποτε φυσικού προσώπου είναι σε θέση να επηρεάσει το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και της ελεγχόμενης οντότητας, με αποτέλεσμα ένας αντικειμενικός, συνετός και ενημερωμένος τρίτος, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες διασφαλίσεις, να κατέληγε στο συμπέρασμα ότι υπονομεύεται η ανεξαρτησία του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας.

3. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής, η ελεγκτική εταιρεία, οι κύριοι εταίροι ελέγχου, οι υπάλληλοι, καθώς και οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο, οι υπηρεσίες του οποίου τίθενται στη διάθεση ή υπό τον έλεγχο του εν λόγω ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας και το οποίο συμμετέχει άμεσα σε δραστηριότητες υποχρεωτικού ελέγχου, καθώς και πρόσωπα που συνδέονται στενά με τα ανωτέρω, δεν κατέχουν ούτε διατηρούν σημαντικό και άμεσο συμφέρον και δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε συναλλαγή με οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικό μέσο που εκδίδει, εγγυάται ή άλλως υποστηρίζει η ελεγχόμενη οντότητα στον τομέα των δραστηριοτήτων υποχρεωτικού ελέγχου που διενεργούν, με εξαίρεση τα συμφέροντα που τους ανήκουν έμμεσα μέσω προγραμμάτων διαφοροποιημένων συλλογικών επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων υπό διαχείριση, όπως τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι ασφαλίσεις ζωής.

4. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία καταγράφουν στα φύλλα εργασίας του ελέγχου τους, όλους τους σημαντικούς κινδύνους της ανεξαρτησίας τους, καθώς και τις διασφαλίσεις που εφαρμόστηκαν προς περιορισμό των κινδύνων.

5. Τα αναφερόμενα στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου πρόσωπα ή εταιρείες, δεν συμμετέχουν ούτε επηρεάζουν κατ' άλλο τρόπο το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου οποιασδήποτε ελεγχόμενης οντότητας, εάν:

α) κατέχουν χρηματοπιστωτικά μέσα της ελεγχόμενης οντότητας, με εξαίρεση τα συμφέροντα που κατέχουν έμμεσα μέσω προγραμμάτων διαφοροποιημένων συλλογικών επενδύσεων

β) κατέχουν χρηματοπιστωτικά μέσα οποιασδήποτε οντότητας που συνδέεται με την ελεγχόμενη οντότητα, η κυριότητα των οποίων μπορεί να προκαλέσει ή να θεωρηθεί γενικά ότι προκαλεί σύγκρουση συμφερόντων, με εξαίρεση τα συμφέροντα που κατέχουν έμμεσα μέσω προγραμμάτων διαφοροποιημένων συλλογικών επενδύσεων

γ) είχαν σχέση απασχόλησης, επιχειρηματική ή άλλη σχέση με την εν λόγω ελεγχόμενη οντότητα μέσα στην περίοδο που αναφέρεται στην παρ. 1 η οποία μπορεί να προκαλέσει ή να θεωρηθεί γενικά ότι προκαλεί σύγκρουση συμφερόντων.

6. Τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου πρόσωπα ή εταιρείες δεν επιδιώκουν τη λήψη και δεν αποδέχονται χρηματικά και μη χρηματικά δώρα ή διευκολύνσεις από την ελεγχόμενη οντότητα ή οποιαδήποτε οντότητα συνδέεται με την ελεγχόμενη οντότητα, εκτός εάν η αξία αυτών θα εθεωρείτο μικρή ή ασήμαντη από έναν αντικειμενικό, συνετό και ενημερωμένο τρίτο.

7. Εάν μια ελεγχόμενη οντότητα, κατά την περίοδο που καλύπτεται από τις οικονομικές καταστάσεις εξαγοραστεί, συγχωνευτεί ή εξαγοράσει μια άλλη οντότητα, ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία εντοπίζει και αξιολογεί τυχόν τρέχοντα ή πρόσφατα συμφέροντα ή σχέσεις -συμπεριλαμβανομένων μη ελεγκτικών υπηρεσιών που παρέχονται στην εν λόγω οντότητα- οι οποίες, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες διασφαλίσεις, θα μπορούσαν να διακυβεύσουν την ανεξαρτησία του ελεγκτή και την ικανότητά του να συνεχίσει τον υποχρεωτικό έλεγχο μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συγχώνευσης ή της εξαγοράς.

Το συντομότερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση εντός τριών (3) μηνών, ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον τερματισμό τυχόν υφιστάμενων συμφερόντων ή σχέσεων που ενδέχεται να διακυβεύσουν την ανεξαρτησία τους και, όποτε είναι δυνατόν, υιοθετούν διασφαλίσεις για την ελαχιστοποίηση τυχόν απειλών για την ανεξαρτησία τους που προκύπτουν από προηγούμενα και τρέχοντα συμφέροντα και σχέσεις.

8. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί να εξειδικεύονται οι κίνδυνοι υπονόμευσης της ανεξαρτησίας και να καθορίζονται τα πρόσφορα μέτρα τα οποία, εφόσον ληφθούν και υλοποιηθούν, είναι δυνατόν να άρουν ή να μειώσουν σε ανεκτό βαθμό τους κινδύνους αυτούς.

Άρθρο 22

Απασχόληση από ελεγχόμενες οντότητες πρώην ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή υπαλλήλων ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών (άρθρο 22^ο της οδηγίας)

1. Πριν από τη λήξη περιόδου διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους ή, στην περίπτωση υποχρεωτικού ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, πριν από τη λήξη περιόδου διάρκειας τουλάχιστον δύο (2) ετών από την ημέρα κατά την οποία έπαψε να δρα ως ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή κύριος εταίρος ελέγχου σε σχέση με την ελεγκτική εργασία, ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή ο κύριος εταίρος ελέγχου που διενεργεί υποχρεωτικό έλεγχο εκ μέρους της ελεγκτικής εταιρείας:

- α) δεν αναλαμβάνει βασική διευθυντική θέση στην ελεγχόμενη οντότητα
- β) κατά περίπτωση, δεν συμμετέχει ως μέλος στην επιτροπή ελέγχου της ελεγχόμενης οντότητας ή αν δεν υφίσταται τέτοια επιτροπή, στο όργανο που εκτελεί καθήκοντα ισοδύναμα με αυτά της επιτροπής ελέγχου
- γ) δεν συμμετέχει ως μη εκτελεστικό μέλος στο διοικητικό συμβούλιο της ελεγχόμενης οντότητας.

2. Οι υπάλληλοι, οι μέτοχοι ή οι εταίροι εκτός των κυρίων εταίρων του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας που διενεργεί υποχρεωτικό έλεγχο, καθώς και οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο, οι υπηρεσίες του οποίουν τίθενται στη διάθεση ή υπό τον έλεγχο του εν λόγω ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας, δεν αναλαμβάνουν, στην περίπτωση που οι εν λόγω υπάλληλοι, μέτοχοι, εταίροι ή άλλα φυσικά πρόσωπα έχουν λάβει προσωπικά άδεια ως ορκωτοί ελεγκτές λογιστές, οποιαδήποτε από τα καθήκοντα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α'), β') και γ') της παρ. 1, πριν από το πέρας περιόδου τουλάχιστον ενός (1) έτους από την άμεση συμμετοχή τους σε εργασία υποχρεωτικού ελέγχου.

Αρθρο 23

**Προετοιμασία του υποχρεωτικού ελέγχου και αξιολόγηση των απειλών για την
ανεξαρτησία
(άρθρο 22β της οδηγίας)**

1. Πριν αποδεχθεί ή συνεχίσει μια εργασία υποχρεωτικού ελέγχου, ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία αξιολογεί και καταγράφει τα εξής:
  - εάν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 21,
  - εάν υφίστανται απειλές για την ανεξαρτησία του και τις διασφαλίσεις για τη μείωση των απειλών αυτών,
  - εάν διαθέτει το κατάλληλο προσωπικό, τον χρόνο και τους ανθρώπινους και υλικούς πόρους που είναι αναγκαίοι για να διενεργήσει σωστά τον υποχρεωτικό έλεγχο,
  - στην περίπτωση ελεγκτικής εταιρείας, εάν ο κύριος εταίρος ελέγχου έχει λάβει άδεια ορκωτού ελεγκτή λογιστή στο κράτος μέλος όπου πρέπει να διενεργηθεί ο υποχρεωτικός έλεγχος.
2. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί να προβλέπονται απλουστευμένες απαιτήσεις για τους ελέγχους που αναφέρονται στις περ. β' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 2.

Αρθρο 24

**Εμπιστευτικότητα και επαγγελματικό απόρρητο
(άρθρο 23 της οδηγίας)**

1. Όλες οι πληροφορίες και όλα τα έγγραφα στα οποία έχει πρόσβαση ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία προστατεύονται από τις ισχύουσες διατάξεις περί εμπιστευτικότητας επαγγελματικού απορρήτου.
2. Οι κανόνες εμπιστευτικότητας και επαγγελματικού απορρήτου που εφαρμόζονται στους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή στις ελεγκτικές εταιρείες δεν εμποδίζουν την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014.
3. Όταν ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία αντικαθίσταται από άλλο ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, ο προηγούμενος ελεγκτής ή η προηγούμενη εταιρεία παρέχει στον αντικαταστάτη του πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την ελεγχόμενη οντότητα και τον πιο πρόσφατο έλεγχο της εν λόγω οντότητας.
4. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία που έχουν αντικατασταθεί σε έναν συγκεκριμένο υποχρεωτικό έλεγχο και ο πρώην ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία εξακολουθούν, για το συγκεκριμένο υποχρεωτικό έλεγχο, να έχουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου.
5. Αν ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διενεργεί υποχρεωτικό έλεγχο οντότητας που είναι μέλος ομίλου, η μητρική του οποίου είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, οι κανόνες εμπιστευτικότητας και επαγγελματικού απορρήτου που

74

αναφέρονται στην παρ. 1 δεν εμποδίζουν τη διαβίβαση από τον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή την ελεγκτική εταιρεία αποδεικτικών εγγράφων σχετικά με τον έλεγχο που έχει διενεργηθεί στον ελεγκτή του ομίλου που είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα, εάν τα εν λόγω αποδεικτικά έγγραφα είναι απαραίτητα για την πραγματοποίηση του ελέγχου των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της μητρικής επιχείρησης.

Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία που διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο οντότητας που έχει εκδώσει χρεόγραφα σε τρίτη χώρα ή που αποτελεί μέλος ομίλου ο οποίος εκδίδει επίσημες ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε τρίτη χώρα, μπορεί να διαβιβάζει τα φύλλα εργασίας του ελέγχου του ή άλλα έγγραφα, σχετικά με τον έλεγχο της οντότητας αυτής, που κατέχει στις αρμόδιες αρχές των εν λόγω τρίτων χωρών μόνο υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 54.

Η διαβίβαση πληροφοριών στον ελεγκτή του ομίλου που είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα πρέπει είναι σύμφωνη με το ν.2472/1997 και τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ισχύουν.

Άρθρο 25

**Η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητα των ορκωτών ελεγκτών λογιστών που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο για λογαριασμό των ελεγκτικών εταιρειών
(άρθρο 24 της οδηγίας)**

Στην περίπτωση που υποχρεωτικοί έλεγχοι διενεργούνται στο όνομα και για λογαριασμό ελεγκτικής εταιρείας, οι μέτοχοι ή ιδιοκτήτες καθώς και τα μέλη των διαχειριστικών και διοικητικών οργάνων της ελεγκτικής εταιρείας ή συνδεδεμένης οντότητας, δεν παρεμβαίνουν στη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου με τρόπο που θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα του ορκωτού ελεγκτή λογιστή που διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο για λογαριασμό της ελεγκτικής εταιρείας. Τυχόν παρέμβαση συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 35.

Άρθρο 26

**Εσωτερική οργάνωση των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και ελεγκτικών εταιρειών
(άρθρο 24^α της οδηγίας)**

1. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία πρέπει να πληροί τις ακόλουθες οργανωτικές απαιτήσεις:

α) η ελεγκτική εταιρεία θεσπίζει κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για να εξασφαλίζει ότι οι ιδιοκτήτες ή οι μέτοχοι της, καθώς και τα μέλη των οργάνων διοίκησης και διαχείρισης της εταιρείας ή μίας συνδεδεμένης εταιρείας, δεν παρεμβαίνουν στη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου με οποιονδήποτε τρόπο που να θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα του ορκωτού ελεγκτή λογιστή που διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο εκ μέρους της ελεγκτικής εταιρείας.

β) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διαθέτει αξιόπιστες διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες, μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου διασφάλισης της ποιότητας, αποτελεσματικές διαδικασίες εκτίμησης των κινδύνων και κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου και ασφάλειας των συστημάτων επεξεργασίας δεδομένων.

Οι εν λόγω μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου διασφαλίσης της ποιότητας είναι σχεδιασμένοι έτσι ώστε να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις αποφάσεις και τις

διαδικασίες σε όλα τα επίπεδα της ελεγκτικής εταιρείας ή της λειτουργικής διάρθρωσης του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

γ) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία θεσπίζει κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες ώστε να εξασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοί του και οποιαδήποτε φυσικά πρόσωπα, οι υπηρεσίες των οποίων τίθενται στη διάθεσή του ή υπό τον έλεγχό του και τα οποία συμμετέχουν απευθείας στις δραστηριότητες υποχρεωτικού ελέγχου διαθέτουν κατάλληλες γνώσεις και πείρα ως προς τα καθήκοντα που τους ανατίθενται.

δ) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία θεσπίζει κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες ώστε να εξασφαλίζει ότι η ανάθεση σε τρίτους σημαντικών λειτουργιών του ελέγχου δεν αναλαμβάνεται κατά τρόπο που βλάπτει την ποιότητα του εσωτερικού ελέγχου διασφάλισης της ποιότητας του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας και την ικανότητα των αρμόδιων αρχών να εποπτεύουν τη συμμόρφωση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και, κατά περίπτωση, στον Κανονισμό (ΕΕ) 537/2014.

ε) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία θεσπίζει κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα οργάνωσης και διοίκησης ώστε να προλαμβάνει, να εντοπίζει, να εξαλείφει ή να διαχειρίζεται και να γνωστοποιεί οποιεσδήποτε απειλές για την ανεξαρτησία του όπως αναφέρονται στα άρθρα 21, 22 και 23..

στ) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία θεσπίζει κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για τη διενέργεια υποχρεωτικών ελέγχων, την καθοδήγηση, την εποπτεία και την επισκόπηση των δραστηριοτήτων των εργαζομένων και την οργάνωση της δομής του φακέλου ελέγχου, όπως αναφέρεται στην παρ. 5 του άρθρου 27.

ζ) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία καθορίζει εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας ώστε να εξασφαλίζει την ποιότητα του υποχρεωτικού ελέγχου. Το σύστημα διασφάλισης ποιότητας καλύπτει τουλάχιστον τις πολιτικές και τις διαδικασίες που περιγράφονται στην περ. στ). Στην περίπτωση ελεγκτικής εταιρείας, την ευθύνη για το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας φέρει πρόσωπο που έχει την ιδιότητα του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

η) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία χρησιμοποιεί κατάλληλα συστήματα, ανθρώπινους και υλικούς πόρους και διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίζει τη συνέχεια και την κανονικότητα της εκτέλεσης των δραστηριοτήτων υποχρεωτικού ελέγχου.

θ) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία λαμβάνει επίσης κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα οργάνωσης και διοίκησης για την αντιμετώπιση και την καταγραφή συμβάντων που έχουν ή μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην ακεραιότητα των δραστηριοτήτων υποχρεωτικού ελέγχου που εκτελεί.

ι) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διαθέτει κατάλληλες πολιτικές αποδοχών, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής κερδών, που παρέχουν επαρκή κίνητρα επιδόσεων για τη διασφάλιση της ποιότητας του ελέγχου. Συγκεκριμένα, το ύψος των εσόδων που λαμβάνει ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία από την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα δεν αποτελεί μέρος της αξιολόγησης των επιδόσεων και των αποδοχών οποιουδήποτε προσώπου συμμετέχει ή είναι σε θέση να επηρεάσει τη διεξαγωγή του ελέγχου.

ια) ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία παρακολουθεί και αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων του, των εσωτερικών μηχανισμών ελέγχου διασφάλισης της ποιότητας και των μέτρων που έχουν τεθεί σε εφαρμογή σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και, κατά περίπτωση, τον Κανονισμό (ΕΕ) 537/2014 και λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση οποιωνδήποτε ελλείψεων. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία πραγματοποιεί ιδίως

ετήσια αξιολόγηση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας που αναφέρεται στην περίπτωση ζ) της παρούσης παραγράφου. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διατηρεί αρχείο με τα ευρήματα της αξιολόγησης αυτής και οποιοδήποτε προτεινόμενο μέτρο για την τροποποίηση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας.

Οι πολιτικές και οι διαδικασίες που αναφέρονται στις ανωτέρω περιπτώσεις καταγράφονται και κοινοποιούνται στους υπαλλήλους του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας.

Οποιαδήποτε ανάθεση λειτουργιών ελέγχου σε τρίτους, όπως αναφέρεται στην περίπτωση δ) της παρούσας παραγράφου, δεν επηρεάζει την ευθύνη του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας έναντι της ελεγχόμενης οντότητας.

Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. δύναται να προβλέπονται πιο απλουστευμένες απαιτήσεις για τους ελέγχους που αναφέρονται στις περ. β) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 2.

2. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία λαμβάνει υπόψη το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του/της κατά τη συμμόρφωση με τις παρούσες απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 1. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει στην Ε.Λ.Τ.Ε. ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες που αποσκοπούν στη συμμόρφωση αυτή είναι οι κατάλληλες, δεδομένου του μεγέθους και της πολυπλοκότητας των δραστηριοτήτων του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας.

Άρθρο 27 Οργάνωση του έργου (άρθρο 24β της οδηγίας)

1. Στο πλαίσιο διενέργειας υποχρεωτικού ελέγχου η ελεγκτική εταιρεία ορίζει τουλάχιστον έναν κύριο εταίρο ελέγχου. Η ελεγκτική εταιρεία παρέχει στον ή στους κυρίους εταίρους ελέγχου επαρκείς πόρους και προσωπικό με την ικανότητα και την δυνατότητα που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους κατά τον δέοντα τρόπο. Η διασφάλιση της ποιότητας του ελέγχου, η ανεξαρτησία και η επάρκεια αποτελούν τα κύρια κριτήρια όταν η ελεγκτική εταιρεία επιλέγει τους κύριους εταίρους ελέγχου που θα διοριστούν. Οι κύριοι εταίροι ελέγχου συμμετέχουν ενεργά στη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου.

2. Κατά τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου, ο κύριος εταίρος ελέγχου που υπογράφει την έκθεση ελέγχου για λογαριασμό του ή για λογαριασμό ελεγκτικής εταιρείας αφιερώνει επαρκή χρόνο, τα κριτήρια του οποίου δύνανται να προσδιορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. και κατανέμει επαρκείς ανθρώπινους και υλικούς πόρους που θα τον διευκολύνουν να πραγματοποιήσει δεόντως τα καθήκοντά του.

3. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διατηρεί αρχείο με τις ενδεχόμενες παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου και, κατά περίπτωση, του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014, εκτός εάν πρόκειται για ασήμαντες παραβάσεις. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες τηρούν επίσης αρχείο των συνεπειών οποιωνδήποτε από τις παραπάνω παραβάσεις, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των παραβάσεων αυτών και για την

τροποποίηση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας. Καταρτίζουν επήσια έκθεση που περιλαμβάνει την επισκόπηση τυχόν μέτρων που έχουν ληφθεί και κοινοποιούν την έκθεση εσωτερικά.

Όταν ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία απευθύνεται σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες για την παροχή συμβουλών, καταγράφει το σχετικό αίτημα και τις συμβουλές που έλαβε.

4. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διατηρεί μητρώο με τους λογαριασμούς των πελατών. Το εν λόγω μητρώο περιλαμβάνει τα ακόλουθα δεδομένα για κάθε πελάτη υποβληθέντα σε έλεγχο:

- α) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση και την επιχειρηματική έδρα
- β) στην περίπτωση ελεγκτικής εταιρείας, τα ονόματα του ή των κυρίων εταίρων όπως ορίζονται στην παρ. 15 του άρθρου 2.
- γ) τις αμοιβές που χρεώθηκαν για τον υποχρεωτικό έλεγχο και τις αμοιβές που χρεώθηκαν για άλλες υπηρεσίες σε κάθε οικονομική χρήση.

5. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία καταρτίζει φάκελο ελέγχου για κάθε υποχρεωτικό έλεγχο.

Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία καταγράφει τουλάχιστον τα δεδομένα που συγκεντρώνονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 23 και, κατά περίπτωση, τα άρθρα 6 έως 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014.

Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία διατηρεί τυχόν άλλα δεδομένα και έγγραφα που έχουν σημασία για την υποστήριξη της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 32 και, κατά περίπτωση, στα άρθρα 47 και 48 και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τον παρόντα νόμο και άλλες ισχύουσες νομικές απαιτήσεις.

Ο φάκελος ελέγχου οριστικοποιείται το αργότερο εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της έκθεσης ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 32 και κατά περίπτωση, στο άρθρο 47.

6. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία τηρεί αρχείο οποιωνδήποτε καταγγελιών υποβλήθηκαν εγγράφως σχετικά με την εκτέλεση των υποχρεωτικών ελέγχων που διενεργήθηκαν.

7. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. ορίζονται πιο απλουστευμένες απαιτήσεις σε ό,τι αφορά τις παρ. 3 και 6 του παρόντος άρθρου για τους ελέγχους που αναφέρονται στις περ. β) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 2.

Άρθρο 28

Αντικείμενο του υποχρεωτικού ελέγχου

(άρθρο 25 α της οδηγίας)

Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 32 και, κατά περίπτωση, στα άρθρα 10 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014, το αντικείμενο του υποχρεωτικού ελέγχου δεν περιλαμβάνει διασφάλιση σχετικά με τη μελλοντική βιωσιμότητα της ελεγχόμενης οντότητας ή την αποδοτικότητα ή αποτελεσματικότητα, με την οποία το διαχειριστικό ή διοικητικό όργανο έχει χειριστεί ή θα χειρίζεται τις υποθέσεις της οντότητας.

Άρθρο 29
Αμοιβή υποχρεωτικών ελέγχων
(άρθρο 25 της οδηγίας)

1. Η αμοιβή για υπηρεσίες από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία δεν επιτρέπεται να εξαρτάται από οποιαδήποτε αίρεση. Αμοιβές υπό αίρεση είναι οι αμοιβές για ελεγκτικές εργασίες που υπολογίζονται σε προκαθορισμένη βάση σε σχέση με το αποτέλεσμα ή την έκβαση μιας συναλλαγής ή το αποτέλεσμα του εκτελούμενου έργου. Επίσης, δεν επιτρέπεται η αμοιβή για τη διενέργεια υποχρεωτικού ελέγχου από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, που επηρεάζεται από την παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα ή σε θυγατρική της ή σε συγγενή της ή σε από κοινού ελεγχόμενη οντότητα, από τον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, ή από συνδεδεμένο μέρος της ελεγκτικής εταιρείας ή από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία που ανήκει στο ίδιο δίκτυο με αυτούς.
2. Εάν οι αμοιβές υποχρεωτικού ελέγχου που αναλαμβάνεται για πρώτη φορά είναι μικρότερες σε ποσοστό 15% και άνω από τις αμοιβές της προηγούμενης χρήσης, τότε ο συγκεκριμένος υποχρεωτικός έλεγχος δύναται να εντάσσεται στο ετήσιο πρόγραμμα ποιοτικών ελέγχων της Ε.Λ.Τ.Ε..
3. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία υποχρεούται να επιφυλαχθεί για την αποδοχή της εντολής ελέγχου μιας οικονομικής μονάδας, αν η προς έλεγχο οντότητα δεν έχει εξοφλήσει πλήρως τη νόμιμη αμοιβή ελέγχου της προηγούμενης χρήσεως ή χρήσεων. Η επιφύλαξη αυτή γνωστοποιείται εγγράφως στη διοίκηση της οικονομικής μονάδας, με κοινοποίηση στην Ε.Λ.Τ.Ε. και μπορεί να αρθεί μετά από έγκριση της ΕΛΤΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Ελεγκτικά πρότυπα και εκθέσεις ελέγχου

Άρθρο 30
Ελεγκτικά Πρότυπα
(άρθρο 26 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες διενεργούν τους υποχρεωτικούς ελέγχους σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα που υιοθετεί η Επιτροπή.
2. Μέχρι την υιοθέτηση από την Επιτροπή των διεθνών ελεγκτικών προτύπων, για τους σκοπούς της παρ. 1, ως "διεθνή ελεγκτικά πρότυπα" νοούνται τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), το Διεθνές Πρότυπο Δικλίδων Ποιότητας 1 (ΔΠΔΠ 1) και κάθε άλλο σχετικό πρότυπο που έχει εκδοθεί από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) μέσω του Διεθνούς Συμβουλίου Προτύπων Ελέγχου και Διασφάλισης (IAASB), εφόσον έχει συνάφεια με τον υποχρεωτικό έλεγχο, έχει μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα, έχει εγκριθεί από την Ε.Λ.Τ.Ε. και έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

3. Με απόφαση του ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε., μπορούν να υιοθετούνται ελεγκτικές διαδικασίες ή απαιτήσεις που διασφαλίζουν την αναλογική εφαρμογή των ελεγκτικών προτύπων στους υποχρεωτικούς ελέγχους των μικρών επιχειρήσεων, στο μέτρο που η εφαρμογή τους προσιδιάζει στην κλίμακα και στην πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων αυτών.

Άρθρο 31

Υποχρεωτικοί έλεγχοι ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (άρθρο 27 της οδηγίας)

1. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία που έχει αναλάβει τον υποχρεωτικό έλεγχο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων:

α) φέρει την πλήρη ευθύνη για την έκθεση ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 32 και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 και, ενδεχομένως, για τη συμπληρωματική έκθεση προς την επιτροπή ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014

β) ο ελεγκτής του ομίλου αξιολογεί τον έλεγχο που διενήργησαν τυχόν ελεγκτές τρίτης χώρας ή ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και ελεγκτικές οντότητες ή ελεγκτικές εταιρείες τρίτης χώρας για τους σκοπούς του ελέγχου του ομίλου και τεκμηριώνει το είδος, τη χρονική στιγμή και την έκταση του έργου που επιτέλεσαν οι εν λόγω ελεγκτές, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της επισκόπησης από τον ελεγκτή του ομίλου σχετικών τμημάτων των αποδεικτικών εγγράφων του ελέγχου.

γ) ο ελεγκτής του ομίλου προβαίνει σε επισκόπηση του ελεγκτικού έργου που επιτέλεσαν οι ελεγκτές τρίτης χώρας ή οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές οντότητες ή οι ελεγκτικές εταιρείες τρίτης χώρας για τους σκοπούς του ελέγχου του ομίλου και καταγράφει το εν λόγω έργο.

Τα αποδεικτικά έγγραφα που διατηρεί ο ελεγκτής του ομίλου, θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να επιτρέπουν στην Ε.Λ.Τ.Ε. να προβαίνει σε επισκόπηση του έργου του ελεγκτή του ομίλου.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου της περίπτ. γ) της παρούσας παραγράφου, ο ελεγκτής του ομίλου ζητά τη συμφωνία των ελεγκτών τρίτης χώρας, των σχετικών ελεγκτικών οντοτήτων ή ελεγκτικών εταιρειών τρίτης χώρας για τη διαβίβαση των σχετικών αποδεικτικών εγγράφων κατά τη διενέργεια του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, ως προϋπόθεση για να μπορεί ο ελεγκτής του ομίλου να βασίζεται στο έργο των εν λόγω ελεγκτών τρίτης χώρας, ορκωτών ελεγκτών λογιστών, ελεγκτικών οντοτήτων ή ελεγκτικών εταιρειών τρίτης χώρας.

2. Όταν ο ελεγκτής του ομίλου δεν είναι σε θέση να συμμορφωθεί με το πρώτο εδάφιο της περ. γ) της προηγούμενης παραγράφου, λαμβάνει κατάλληλα μέτρα και ενημερώνει την Ε.Λ.Τ.Ε.

Τα εν λόγω μέτρα είναι δυνατόν, κατά περίπτωση, να περιλαμβάνουν τη διενέργεια συμπληρωματικού υποχρεωτικού ελέγχου στη συναφή θυγατρική, είτε άμεσα είτε με ανάθεση των εν λόγω εργασιών σε τρίτους.

3. Στην περίπτωση που ο ελεγκτής του ομίλου υπόκειται σε επιθεώρηση διασφάλισης της ποιότητας ή σε έρευνα σχετικά με τον υποχρεωτικό έλεγχο των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ενός ομίλου επιχειρήσεων, ο ελεγκτής του ομίλου, εφόσον του ζητηθεί, θέτει στη διάθεση της Ε.Λ.Τ.Ε. τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα

που διατηρεί όσον αφορά το ελεγκτικό έργο που έχουν εκτελέσει οι αντίστοιχοι ελεγκτές τρίτης χώρας, ορκωτοί ελεγκτές λογιστές, ελεγκτικές οντότητες ή ελεγκτικές εταιρείες τρίτης χώρας για τον σκοπό του ελέγχου του ομίλου, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε εγγράφων εργασίας που αφορούν τον έλεγχο του ομίλου.

Η Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών αποδεικτικών εγγράφων του ελεγκτικού έργου που επιτελείται από τυχόν ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες για τον σκοπό του ελέγχου του ομίλου από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 41. Εάν μητρική ή θυγατρική εταιρεία ομίλου επιχειρήσεων ελέγχεται από ελεγκτή ή ελεγκτές ή ελεγκτική οντότητα ή ελεγκτικές οντότητες τρίτης χώρας, η Ε.Λ.Τ.Ε. ζητεί συμπληρωματικά αποδεικτικά έγγραφα του ελεγκτικού έργου που διενεργήθηκε από τυχόν ελεγκτές τρίτης χώρας ή ελεγκτικές οντότητες τρίτης χώρας από τις σχετικές αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών μέσω των συμφωνιών συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 54. Κατά παρέκκλιση από το τρίτο εδάφιο, εάν μητρική ή θυγατρική εταιρεία ομίλου επιχειρήσεων ελέγχεται από ελεγκτή ή ελεγκτές ή ελεγκτική οντότητα ή ελεγκτικές οντότητες τρίτης χώρας που δεν έχουν συνάψει συμφωνία συνεργασίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 54, ο ελεγκτής του ομίλου είναι υπεύθυνος να διασφαλίσει, εφόσον του ζητηθεί, την κατάλληλη παράδοση των αποδεικτικών φύλλων εργασίας του ελεγκτικού έργου που επιτελέστηκε από τους εν λόγω ελεγκτές τρίτης χώρας ή τις ελεγκτικές οντότητες τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων εργασίας που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο του ομίλου. Για να διασφαλίσει την παράδοση αυτή, ο ελεγκτής του ομίλου διατηρεί αντίγραφα αυτών των αποδεικτικών εγγράφων ή εναλλακτικά, συμφωνεί με τους ελεγκτές τρίτης χώρας ή τις ελεγκτικές οντότητες τρίτης χώρας ότι πρόκειται να έχουν απεριόριστη πρόσβαση στα έγγραφα αυτά κατόπιν αιτήσεως ή λαμβάνει οποιοδήποτε άλλο ενδεδειγμένο μέτρο. Αν τα φύλλα εργασίας του ελέγχου δεν μπορούν να διαβιβασθούν, για νομικούς ή άλλους λόγους, από μια τρίτη χώρα στον ελεγκτή του ομίλου, τα αποδεικτικά έγγραφα που διατηρεί ο ελεγκτής του ομίλου περιλαμβάνουν απόδειξη ότι αυτός προέβη σε κατάλληλες ενέργειες προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στα αποδεικτικά έγγραφα του ελέγχου και, σε περίπτωση εμποδίων πέραν των νομικών που προκύπτουν από τη νομοθεσία της εν λόγω τρίτης χώρας, αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη αυτών των εμποδίων.

Άρθρο 32 Έκθεση Ελέγχου (άρθρο 28 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή οι ελεγκτικές εταιρείες παρουσιάζουν τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου σε έκθεση ελέγχου. Η έκθεση καταρτίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ελεγκτικών προτύπων του άρθρου 30.

2. Η έκθεση ελέγχου καταρτίζεται εγγράφως και πρέπει:

α) να προσδιορίζεται σε αυτήν η οντότητα της οποίας οι ετήσιες ή ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτελούν το αντικείμενο του υποχρεωτικού ελέγχου, να προσδιορίζονται οι ετήσιες ή ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, η περίοδος και η ημερομηνία λήξης της που καλύπτουν και να ορίζεται το πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόσθηκε κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων.

β) να περιλαμβάνει περιγραφή του πεδίου του υποχρεωτικού ελέγχου, με αναφορά του λάχιστον στα ελεγκτικά πρότυπα βάσει των οποίων διενεργήθηκε ο υποχρεωτικός έλεγχος.

γ) να περιλαμβάνει επαγγελματική γνώμη ελέγχου, η οποία διατυπώνεται με σαφήνεια από τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες ως γνώμη χωρίς επιφύλαξη, γνώμη με επιφύλαξη ή αρνητική γνώμη για :

αα) το κατά πόσον οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρέχουν πιστή και πραγματική εικόνα σύμφωνα με το αντίστοιχο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, και

ββ) κατά περίπτωση, εάν οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις.

Εάν οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές αδυνατούν να διατυπώσουν γνώμη ελέγχου, στην έκθεση περιλαμβάνεται αδυναμία έκφρασης γνώμης.

δ) να αναφέρει οποιαδήποτε άλλα ζητήματα στα οποία οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή οι ελεγκτικές εταιρείες εφιστούν την προσοχή υπογραμμίζοντάς τα χωρίς να διατυπώνουν γνώμη με επιφύλαξη.

ε) να περιλαμβάνει δήλωση εάν, σύμφωνα με τη γνώση και την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντός της που αποκτήθηκαν κατά τον έλεγχο, έχουν εντοπιστεί οι ουσιώδεις ανακρίβειες στην έκθεση διαχείρισης και αναφέρεται η φύση των ανακριβειών αυτών.

στ) να περιλαμβάνει γνώμη και δήλωση που αναφέρεται στο στοιχείο γ' της περίπτωσης 5 της Υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94)

ζ) να περιλαμβάνει δήλωση για οποιαδήποτε ουσιώδη αβεβαιότητα όσον αφορά γεγονότα ή συνθήκες τα οποία ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές αμφιβολίες σχετικά με την ικανότητα της οντότητας να συνεχίσει τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες.

η) να αναφέρει την έδρα των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών.

3. Όταν ο υποχρεωτικός έλεγχος διενεργήθηκε από περισσότερους του ενός ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες, αυτού/ές συμφωνούν ως προς τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου και υποβάλλουν κοινή έκθεση και γνώμη. Σε περίπτωση διαφωνίας, κάθε ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή ελεγκτική εταιρεία υποβάλλει τη γνώμη του σε χωριστή παράγραφο της έκθεσης ελέγχου και αιτιολογεί τη διαφωνία του.

4. Η έκθεση ελέγχου φέρει ημερομηνία και υπογραφή του ορκωτού ελεγκτή λογιστή. Εάν ο υποχρεωτικός έλεγχος διενεργείται από ελεγκτική εταιρεία, η έκθεση ελέγχου φέρει την υπογραφή του λάχιστον του ορκωτού(ων) ελεγκτή(ων) λογιστή(ων) που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο για λογαριασμό της ελεγκτικής εταιρείας. Όταν περισσότεροι/ες του ενός/μίας ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες έχουν προσληφθεί ταυτοχρόνως, η έκθεση ελέγχου υπογράφεται από όλους τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή του λάχιστον τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο εκ μέρους κάθε ελεγκτικής εταιρείας. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, η Ε.Λ.Τ.Ε. με απόφαση του ΔΣ, δύναται να αποφασίζει ότι η υπογραφή ή οι υπογραφές αυτές δεν απαιτούνται να γνωστοποιηθούν στο κοινό, εφόσον η γνωστοποίηση αυτή μπορεί να προκαλέσει άμεση και σημαντική απειλή για την προσωπική ασφάλεια οποιουδήποτε προσώπου. Σε κάθε περίπτωση, τα ονόματα των συμμετεχόντων γνωστοποιούνται στην Ε.Λ.Τ.Ε..

5. Η έκθεση των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή της ελεγκτικής εταιρείας για τις ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις των παρ. 1 έως 4. Κατά τη διατύπωση γνώμης σχετικά με την αντιστοιχία της έκθεσης διαχείρισης με τις οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 2, ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία εξετάζουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και την ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης. Αν οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής επιχείρησης επισυνάπτονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών που απαιτούνται βάσει του παρόντος άρθρου μπορούν να συνδυάζονται μεταξύ τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Ποιοτικός έλεγχος

Άρθρο 33 Συστήματα Ποιοτικού Ελέγχου (άρθρο 29 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες, που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους στην Ελλάδα, υπόκεινται σε σύστημα διασφάλισης ποιότητας (ποιοτικός έλεγχος). Το σύστημα διασφάλισης ποιότητας οργανώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των επομένων παραγράφων και είναι ανεξάρτητο από τους επιθεωρούμενους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες. Για την αποτελεσματική λειτουργία του ποιοτικού ελέγχου τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τους ελέγχους διασφάλισης ποιότητας πρέπει να έχουν κατάλληλη επαγγελματική εκπαίδευση και πείρα στον τομέα του υποχρεωτικού ελέγχου και της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, καθώς και ειδική κατάρτιση στον τομέα του ελέγχου διασφάλισης ποιότητας.

2. Αρμόδιο για την εποπτεία του συστήματος ποιοτικού ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και των ελεγκτικών εταιρειών είναι το Δ.Σ. της ΕΛΤΕ.

3. Η διοικητική μέριμνα για την εκτέλεση του ποιοτικού ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και των ελεγκτικών εταιρειών ανατίθεται στο Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου (Σ.Π.Ε.) της Ε.Λ.Τ.Ε. που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 3 και στο άρθρο 5 του ν. 3148/2003 (Α' 136).

4. Ο ποιοτικός έλεγχος θα πρέπει να υποστηρίζεται με επαρκείς δοκιμασίες επιλεγμένων φακέλων ελέγχου και να περιλαμβάνει την εκτίμηση της συμμόρφωσης με τα εφαρμοστέα πρότυπα ελέγχου και τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας, της ποσότητας και της ποιότητας των δαπανηθέντων πόρων, των αμοιβών που καταβλήθηκαν και του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας της ελεγκτικής εταιρείας. Για τον διενεργηθέντα ποιοτικό έλεγχο, συντάσσεται έκθεση με τα κυριότερα συμπεράσματα του ελέγχου.

Οι ποιοτικοί έλεγχοι θα πρέπει να διενεργούνται βάσει ανάλυσης κινδύνου και, στην περίπτωση ορκωτών ελεγκτών λογιστών και ελεγκτικών εταιρειών που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους όπως ορίζονται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, τουλάχιστον ανά έξι (6) έτη.

Την εντός εύλογου χρονικού διαστήματος συμμόρφωση με τις συστάσεις που διατυπώνονται κατά τον ποιοτικό έλεγχο και στην περίπτωση μη συμμόρφωσης με αυτές, επιβάλλονται στον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή στην ελεγκτική εταιρεία οι κυρώσεις του άρθρου 35. Οι ποιοτικοί έλεγχοι θα πρέπει να είναι κατάλληλοι και αναλογικοί σε σχέση με την κλίμακα και την πολυπλοκότητα της δραστηριότητας του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας. Τα συνολικά αποτελέσματα του συστήματος διασφάλισης ποιότητας δημοσιεύονται κάθε χρόνο. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία συμμορφώνονται εντός εύλογου χρόνου προς τις συστάσεις που διατυπώνονται κατά τον ποιοτικό έλεγχο, διαφορετικά υπόκεινται στις κυρώσεις του άρθρου 35.

5. Το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., ύστερα από εισήγηση του Σ.Π.Ε., μπορεί να ορίζει ως «εντεταλμένους ελεγκτές», φυσικά πρόσωπα, ιδιώτες ή υπαλλήλοις του Δημοσίου ή νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου, με κατάλληλη επαγγελματική κατάρτιση και εμπειρία που έχουν λάβει εξειδικευμένη εκπαίδευση, ιδίως σε θέματα διενέργειας ποιοτικών ελέγχων.

Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. μπορούν να εξειδικεύονται τα αναγκαία προσόντα και οι απαιτούμενες ειδικότητες των «εντεταλμένων ελεγκτών», καθώς και η διαδικασία επιλογής και αποζημίωσης τους. Οι «εντεταλμένοι ελεγκτές» της Ε.Λ.Τ.Ε. υποχρεούνται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στην τίրιση των επαγγελματικού απορρήτου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 11 του ν.3148/2003. Για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας των ποιοτικών ελέγχων, οι «εντεταλμένοι ελεγκτές» της Ε.Λ.Τ.Ε. υπόκεινται στους ακόλουθους περιορισμούς:

α) δεν επιτρέπεται να ασκούν το επάγγελμα του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή να εργάζονται για λογαριασμό ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας ή του δικτύου τους

β) δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε ποιοτικό έλεγχο ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας έως ότου περάσουν τρία (3) έτη από την στιγμή που ο εντεταλμένος ελεγκτής έπαψε να είναι εταίρος ή υπάλληλος του εν λόγω ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ή να συνδέεται με άλλον τρόπο με αυτόν/ήν.

γ) δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ αυτών και του ελεγχόμενου φορέα, επί του οποίου θα πραγματοποιήσουν έλεγχο.

6. Οι «εντεταλμένοι ελεγκτές» της Ε.Λ.Τ.Ε. υποχρεούνται να υποβάλουν στο Σ.Π.Ε. πριν από την έναρξη εκάστου ελέγχου που τους ανατίθεται, «υπεύθυνη δήλωση» ότι συμμορφώνονται με τους παραπάνω περιορισμούς και απαιτήσεις.

7. Δεν επιτρέπεται ο ορισμός μελών του Σ.Π.Ε. και του ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε., έως ότου περάσουν τρία (3) έτη από την στιγμή που έπαψαν να είναι εταίροι ή υπάλληλοι ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας ή να συνδέονταν με άλλον τρόπο με αυτόν/ήν.

8. Για τους σκοπούς της περ. Ι) της παραγράφου 4, όταν η Ε.Λ.Τ.Ε. διενεργεί ποιοτικούς ελέγχους σε φακέλους υποχρεωτικών ελέγχων ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι τα ελεγκτικά πρότυπα που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 30 είναι σχεδιασμένα ώστε να εφαρμόζονται κατά τρόπο ανάλογο προς την κλίμακα και την πολυπλοκότητα της δραστηριότητας της ελεγχόμενης οντότητας.

9. Όταν το Σ.Π.Ε. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ζητεί έγγραφα ή στοιχεία οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή οι ελεγκτικές εταιρείες έχουν υποχρέωση να παρέχουν όλα τα σχετικά ζητούμενα έγγραφα ή στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον ποιοτικό έλεγχο. Μη προσκόμισή τους εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 35.

10. Οι παράγραφοι 1 έως 7 δεν εφαρμόζονται στον υποχρεωτικό έλεγχο ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος, εκτός εάν προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 537/2014.

11. Η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.3148/2003 όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
Με απόφαση του ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε. ρυθμίζεται το περιεχόμενο, ο τρόπος και η διαδικασία διενέργειας των ποιοτικών ελέγχων και κάθε άλλο σχετικό θέμα, ιδίως δε:
α) τα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, που θα διενεργούν τους ποιοτικούς ελέγχους,
β) τα κριτήρια επιλογής των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και των ελεγκτικών εταιρειών που θα εντάσσονται κάθε φορά στον προγραμματισμό του Σ.Π.Ε. για τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων,
γ) οι υποχρεώσεις των ελεγχόμενων προσώπων κατά τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων,
δ) η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των ποιοτικών ελέγχων,
ε) οι υποχρεώσεις των ελεγχόμενων προσώπων κατόπιν ολοκλήρωσης των ποιοτικών ελέγχων.

12. Συνιστάται πενταμελής Επιτροπή Ποιοτικού Ελέγχου (ΕΠΕ) που συγκροτείται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου του ΣΟΕΛ. Ο Πρόεδρος της ΕΠΕ ορίζεται από το Εποπτικό Συμβούλιο του ΣΟΕΛ, δύο από τα μέλη της, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται μετά από πρόταση του ΔΣ της ΕΛΤΕ και τα άλλα δύο μέλη, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται κατόπιν εκλογής τους από τη Γενική Συνέλευση του ΣΟΕΛ. Η θητεία των μελών είναι τριετής, δύνανται όμως να επαναδιοριστούν. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της ΕΠΕ είναι «μη επαγγελματίες», κατά την έννοια της παρ. 14 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, εγνωσμένου κύρους και ευρύτερης αποδοχής με αποδειγμένη πείρα και επιστημονική κατάρτιση στα θέματα του υποχρεωτικού ελέγχου. Η δαπάνη για τη διενέργεια των ποιοτικών ελέγχων, που διενεργεί η ΕΠΕ, βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΣΟΕΛ.

13. Η ΕΛΤΕ με απόφαση του ΔΣ μπορεί να αναθέτει τον ποιοτικό έλεγχο των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και των ελεγκτικών εταιρειών, που διενεργούν ελέγχους σε οντότητες οι οποίες δεν εμπίπτουν στη περίπτωση 12 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, στην Επιτροπή Ποιοτικού Ελέγχου (ΕΠΕ), χωρίς να αποκλείεται η διενέργεια ποιοτικού ελέγχου από την ΕΛΤΕ. Στην εν λόγω απόφαση διευκρινίζονται τα ανατιθέμενα καθήκοντα και οι όροι υπό τους οποίους πρόκειται να διεκπεραιωθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Πειθαρχική και αστική ευθύνη Άρθρο 34

**Οργανο επιβολής διοικητικών και πειθαρχικών κυρώσεων και διαδικασία
(άρθρο 30 της οδηγίας)**

1. Το ΔΣ της ΕΛΤΕ είναι αρμόδιο όργανο για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων για κάθε παράβαση της νομοθεσίας που διέπει τις εργασίες των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και των ελεγκτικών εταιρειών.

2 Όταν, το κατά την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3148/2003 επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Λ.Τ.Ε., συνεδριάζει ως Πειθαρχικό Συμβούλιο, σε αυτό μετέχουν, πέραν των προσώπων του άρθρου 1 του ν. 3148/2003, δύο μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τα οποία ορίζονται από τον Πρόεδρο του και δύο μη επαγγελματίες της παρ. 14 του άρθρου 2, οι οποίοι ορίζονται από το εποπτικό συμβούλιο του ΣΟΕΛ. Γραμματέας του Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι ο Γραμματέας του ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε.

3. Απουσία των τεσσάρων μελών του ΔΣ, που ορίζονται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3148/2003, δεν επηρεάζει την απαρτία του συλλογικού οργάνου, η οποία υπολογίζεται με βάση τα υπόλοιπα πέντε μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Λ.Τ.Ε., ως πειθαρχικό όργανο επιλαμβάνεται υποθέσεων κατά ορκωτών ελεγκτών λογιστών και ελεγκτικών εταιρειών κατόπιν έκθεσης ποιοτικού ελέγχου, που συντάσσεται ύστερα από έρευνα του Συμβουλίου Ποιοτικού Ελέγχου ή κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, αν το ΔΣ κρίνει ότι προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για την τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος. Η απόφαση του ΔΣ για την εκκίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας δεν ανακαλείται.

5. Για κάθε πειθαρχική υπόθεση που εισάγεται στο ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε., ο Πρόεδρος ορίζει ένα μέλος του ΔΣ ως εισηγητή, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου στην εν λόγω υπόθεση. Αν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί ύστερα από εισήγηση του ΣΠΕ, ο Αντιπρόεδρος του ΔΣ που είναι Πρόεδρος του Σ.Π.Ε. δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 35
Συστήματα ερευνών και κυρώσεων
(άρθρο 30 α-β-γ-δ-ε της οδηγίας)

1. Στο παραπεμπήριο έγγραφο του ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε. πρέπει να μνημονεύονται τα συνιστώντα το διωκόμενο παράπτωμα πραγματικά περιστατικά, καθώς και τα υπάρχοντα στοιχεία τα οποία συνιστούν επαρκείς ενδείξεις για την παραπομπή. Το έγγραφο αυτό κοινοποιείται στους παραπεμπομένους με δικαστικό επιμελητή.

2. Ο εισηγητής ενεργεί ως προανακριτικός υπάλληλος. Στο πλαίσιο της διερεύνησης της υπόθεσης ζ για τη διαπίστωση παράβασης της νομοθεσίας που διέπει τις εργασίες των ελεγκτών, ο εισηγητής μπορεί:

α) να λαμβάνει αντίγραφα ή αποσπάσματα από έγγραφα, βιβλία και άλλα στοιχεία που τηρούνται σε οποιαδήποτε μορφή (έγγραφη, ηλεκτρονική, μαγνητική ή άλλη) από τον ελεγχόμενο ή τρίτο που σχετίζεται με την υπόθεση. Ο ελεγχόμενος ορκωτός ελεγκτής λογιστής δεν δικαιούται να επικαλεστεί επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.

β) να λαμβάνει κατά την κρίση του ένορκες ή ανωμοτί μαρτυρικές καταθέσεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και να ζητεί επεξηγήσεις για τα γεγονότα ή έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και τον σκοπό του ελέγχου και να καταγράφει τις σχετικές απαντήσεις. Η άρνηση παροχής στοιχείων από τον ελεγχόμενο συνιστά αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο κινείται παράλληλη πειθαρχική διαδικασία.

3. Η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων πραγματοποιείται ενώπιον του εισηγητή και του γραμματέα του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Ο μάρτυρας, πριν καταθέσει, καλείται να δηλώσει το ονοματεπώνυμό του, τον τόπο γέννησης και κατοικίας του, καθώς και την ηλικία του.

4. Για τη μαρτυρική κατάθεση συντάσσεται από τον γραμματέα σχετική έκθεση, η οποία αναφέρει τον τόπο και την ημερομηνία της μαρτυρικής κατάθεσης, την ώρα κατά την οποία άρχισε και τελείωσε η κατάθεση και το ονοματεπώνυμο του εισηγητή, του γραμματέα και του μάρτυρα, καθώς και ακριβή καταγραφή όσων κατατέθηκαν από τον μάρτυρα. Η έκθεση διαβάζεται από όλα τα παρευρισκόμενα κατά την εξέταση πρόσωπα και υπογράφεται από αυτά. Αν κάποιο από τα πρόσωπα αυτά αρνείται να υπογράψει, αυτό αναφέρεται στην έκθεση. Η έκθεση αποτελεί πλήρη απόδειξη για όσα έχει καταθέσει ο μάρτυρας. Η έκθεση είναι άκυρη, αν δεν προκύπτει με βεβαιότητα από αυτή η χρονολογία τα ονοματεπώνυμα των προσώπων που παραβρέθηκαν κατά την κατάθεση και η υπογραφή τους. Η έκθεση συντάσσεται σε δύο αντίγραφα, από τα οποία ένα αντίγραφο δίδεται στο μάρτυρα και το άλλο τίθεται με ευθύνη του εισηγητή στον φάκελο της υπόθεσης. Ψευδείς ή ανακριβείς μαρτυρικές καταθέσεις τιμωρούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 225 του Ποινικού Κώδικα.

5. Ο εισηγητής, αφού εξετάσει τους μάρτυρες και συλλέξει το λοιπό αποδεικτικό υλικό, συντάσσει το κατηγορητήριο και καλεί τον πειθαρχικά διωκόμενο να λάβει γνώση του κατηγορητηρίου και της δικογραφίας και να απολογηθεί προφορικά ή γραπτά μέσα σε εύλογο χρόνο. Αν ο διωκόμενος υποβάλει γραπτό απολογητικό υπόμνημα ο εισηγητής μπορεί να τον καλέσει εκ νέου για να του υποβάλει πρόσθετες ερωτήσεις.

6. Αν μετά τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού, ο εισηγητής κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για την τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, παραδίδει τον φάκελο στον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου με την πρόταση να μην απαγγελθεί κατηγορία και να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο. Ο Πρόεδρος εισάγει την υπόθεση στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει, αν θα δεχθεί ή όχι την πρόταση του εισηγητή ή αν πρέπει να διενεργηθεί συμπληρωματική ανάκριση. Αν το Πειθαρχικό Συμβούλιο δεχθεί ότι πρέπει να απαγγελθεί κατηγορία, ο εισηγητής υποχρεούται να συντάξει κατηγορητήριο. Μετά την ολοκλήρωση του έργου του εισηγητή, ολόκληρος ο φάκελος διαβιβάζεται στον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου για τον ορισμό της ημερομηνίας συνεδρίασης, μαζί με τον κατάλογο των μαρτύρων που πρέπει να κληθούν και το αποδεικτικό επίδοσης της πράξης αυτής στον πειθαρχικά διωκόμενο.

7. Ο εισηγητής της υπόθεσης συμμετέχει στη συνεδρίαση του Συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου.

8. Ο διωκόμενος ορκωτός ελεγκτής λογιστής παρίσταται αυτοπροσώπως με ή χωρίς δικηγόρο, δικαιούται δε να καλέσει μάρτυρες υπεράσπισής του, οι οποίοι δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε αριθμό τους τρεις (3).

9 Μετά την ολοκλήρωση της αποδεικτικής διαδικασίας, ο πειθαρχικά διωκόμενος απολογείται, κατόπιν δε αυτού περαιώνεται η ακροαματική πειθαρχική διαδικασία και ακολουθεί η διάσκεψη των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου για τη λήψη απόφασης. Η απόφαση συντάσσεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας και μέσα σε έξι (6) ημέρες από την απόφαση του ΔΣ περί εκκίνησης της πειθαρχικής διαδικασίας και πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Τα τηρηθέντα κατά τη συνεδρίαση πρακτικά υπογράφονται από τον Πρόεδρο και το Γραμματέα και καταχωρίζονται, μαζί με την απόφαση, σε ειδικό βιβλίο με αύξοντα αριθμό. Η απόφαση του Συμβουλίου επιδίδεται αμελλητί, με δικαστικό επιμελητή, στον ορκωτό ελεγκτή λογιστή.

10. Κατά της απόφασης του πειθαρχικού οργάνου με την οποία επιβάλλεται πειθαρχική κύρωση, χωρεί προσφυγή ουσίας ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου. Το ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε. επιβάλλει τις εξής διοικητικές κυρώσεις και διοικητικά μέτρα:

α) σύσταση,

β) έγγραφη επίπληξη,

γ) δημόσια δήλωση που αναφέρει το υπαίτιο πρόσωπο και τη φύση της παράβασης και δημοσιοποιείται στο διαδικτυακό τόπο της Ε.Λ.Τ.Ε.,

δ) δήλωση ότι η έκθεση ελέγχου δεν πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 32 ή του άρθρου 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014.

ε) χρηματικό πρόστιμο έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής, το ΔΣ μπορεί να επιβάλλει πρόστιμο ύψους έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ,
στ) προσωρινή απαγόρευση διενέργειας υποχρεωτικών ελέγχων επί των ατομικών ή ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, για χρονικό διάστημα από έναν (1) έως δώδεκα (12) μήνες,

ζ) προσωρινή αφαίρεση της επαγγελματικής άδειας για χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) έτη,

η) οριστική αφαίρεση της επαγγελματικής άδειας και διαγραφή του ορκωτού ελεγκτή λογιστή από το Δημόσιο Μητρώο, καθώς και δημοσιοποίηση της απόφασης αυτής στο διαδικτυακό τόπο της Ε.Λ.Τ.Ε.

Για τον προσδιορισμό του είδους και του ύψους των κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη, ιδίως:

α) η βαρύτητα και διάρκεια της παράβασης,

β) ο βαθμός ευθύνης του υπαίτιου προσώπου,

γ) η οικονομική δύναμη του υπαίτιου προσώπου, για παράδειγμα όπως φαίνεται από τον συνολικό κύκλο εργασιών της υπαίτιας επιχείρησης ή το ετήσιο εισόδημα του υπαίτιου προσώπου, εφόσον το εν λόγω πρόσωπο είναι φυσικό πρόσωπο,

δ) το ύψος των κερδών που αποκομίσθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπαίτιο πρόσωπο, εφόσον μπορούν να προσδιορισθούν,

ε) ζημιές τρίτων που προκλήθηκαν από την παράβαση στο βαθμό που μπορεί να προσδιοριστούν,

στ) ο βαθμός συνεργασίας του υπαίτιου προσώπου με την ΕΛΤΕ,

ζ) προηγούμενες παραβάσεις του υπαίτιου προσώπου.

11. Κάθε απόφαση του ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε. με την οποία επιβάλλεται κύρωση μπορεί να δημοσιοποιείται, μετά την εκπνοή της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής κατά

αυτής ή μετά την απόρριψη της προσφυγής που ασκήθηκε, εφόσον αυτό επιβάλλεται για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Η δημοσιοποίηση περιλαμβάνει την ταυτότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε η κύρωση, το είδος της κύρωσης, καθώς και το είδος της παράβασης που διαπράχθηκε.

Κατ' εξαίρεση, οι κυρώσεις δημοσιοποιούνται ανωνύμως, ιδίως:

- α) αν η κύρωση επιβάλλεται σε φυσικό πρόσωπο, αν η δημοσιοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θεωρείται δυσανάλογη σύμφωνα με την υποχρεωτική προτιγούμενη εκτίμηση της αναλογικότητας της εν λόγω δημοσιοποίησης,
- β) όταν η δημοσιοποίηση είναι ικανή να θέσει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή μια διεξαγόμενη ποινική έρευνα,
- γ) όταν η δημοσιοποίηση είναι ικανή να προκαλέσει δυσανάλογα μεγάλη ζημία στα νομικά ή φυσικά πρόσωπα σε βάρος των οποίων επιβλήθηκε η προς δημοσιοποίηση κύρωση.

Κάθε δημοσιοποίηση των κυρώσεων πραγματοποιείται, αμελλητί και παραμένει στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της Ε.Λ.Τ.Ε. για περίοδο πέντε (5) ετών.

Η δημοσιοποίηση των κυρώσεων και μέτρων δεν πρέπει να παραβιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναφέρονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το δικαίωμα του σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό, είναι δυνατόν να αποφασίζεται σε ειδικές περιπτώσεις από το ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε. ότι η δημοσιοποίηση ακόμα και σοβαρών πειθαρχικών παραπτωμάτων και ποινών δεν πρέπει να περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

12 Το ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε. είναι αρμόδιο να λαμβάνει έγγραφες αναφορές ή καταγγελίες για παραβάσεις του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014. Για τη λήψη των αναφορών και καταγγελιών ακολουθείται η εξής διαδικασία:

- α) συγκεκριμένες διαδικασίες για τη λήψη αναφορών παράβασης και την παρακολούθησή τους,
- β) προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με το πρόσωπο που αναφέρει πιθανολογούμενες ή πραγματικές περιπτώσεις παράβασης και το πρόσωπο για το οποίο υπάρχουν υπόνοιες ή εικάζεται ότι έχει διαπράξει παράβαση σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο ν. 2472/1997 (Α 50),
- γ) κατάλληλες διαδικασίες για να εξασφαλίζεται το δικαίωμα υπεράσπισης και ακρόασης του κατηγορούμενου προσώπου πριν από την έκδοση απόφασης που το αφορά και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά οποιασδήποτε απόφασης ή μέτρου που το αφορά.

Με απόφαση ΔΣ της ΕΛΤΕ δύναται να εξειδικεύεται η παραπάνω διαδικασία για την λήψη αναφορών και καταγγελιών.

13. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες καθορίζουν κατάλληλες διαδικασίες ώστε να μπορούν οι υπάλληλοί τους να αναφέρουν πιθανές ή πραγματικές περιπτώσεις παράβασης του παρόντος νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 εσωτερικά, μέσω συγκεκριμένου διαύλου.

Άρθρο 36 Ανταλλαγή Πληροφοριών (άρθρο 30 στην οδηγίας)

1. Η Ε.Λ.Τ.Ε. παρέχει ετησίως στην ΕΕΦΕΕ συγκεντρωτικές πληροφορίες σχετικά με όλα τα διοικητικά μέτρα και τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο.

2. Η Ε.Λ.Τ.Ε. κοινοποιεί αμελλητί στην ΕΕΦΕΕ τις προσωρινές απαγορεύσεις των περιστάσεων, ζ και την οριστική απαγόρευση της περίπτ. η της παρ. 10 του άρθρου 35.

Άρθρο 37 Αστική ευθύνη – ασφαλιστική κάλυψη

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες του παρόντος νόμου καθώς και οι ελεγκτικές οντότητες τρίτων χωρών ευθύνονται για κάθε ζημιά από θετική ενέργεια ή παράλειψη έναντι της ελεγχόμενης οντότητας και τρίτων που ζημιώθηκαν από τη χρήση της έκθεσης ελέγχου.

2. Το συνολικό ύψος της αποζημίωσης όλων των ζημιώθεντων από συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο δεν μπορεί να υπερβεί το δεκαπλάσιο της αμοιβής που καταβλήθηκε για το έργο αυτό.

3. Στην περίπτωση που οι υποχρεωτικοί έλεγχοι διενεργούνται στο όνομα και για λογαριασμό ελεγκτικής εταιρείας ή ελεγκτικής οντότητας τρίτης χώρας, η ευθύνη για αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβεί το δεκαπλάσιο των αμοιβών της ελεγκτικής εταιρείας ή της ελεγκτικής οντότητας τρίτης χώρας για το συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο έναντι όλων των ζημιώθεντων για το έργο αυτό.

4. Για την καταβολή της αποζημίωσης της προηγούμενης παραγράφου ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 25, εφόσον αποδειχθεί ότι έθεσαν σε κίνδυνο την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα του ελεγκτή.

5. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές, οι ελεγκτικές εταιρείες και οι ελεγκτικές οντότητες τρίτων χωρών έχουν υποχρέωση να έχουν επαρκή ασφαλιστική κάλυψη.

6. Η μη συμμόρφωση με τα οριζόμενα της προηγούμενης παραγράφου συνεπάγεται την αναστολή της άδειας άσκησης επαγγέλματος μέχρι τη διαπίστωση, από την Ε.Λ.Τ.Ε., της συμμόρφωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Δημόσια εποπτεία και συνεργασία μεταξύ κρατών - μελών

Άρθρο 38 Αρχές δημόσιας εποπτείας (άρθρο 32 της οδηγίας)

1. Η δημόσια εποπτεία επί των ορκωτών ελεγκτών και των ελεγκτικών εταιρειών ασκείται από την Ε.Λ.Τ.Ε. σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στον ν. 3148/2003, όπως ισχύει.
2. Η Ε.Λ.Τ.Ε. δύναται να αναθέτει σε επαγγελματίες την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων και να επικουρείται από εμπειρογνώμονες, όταν αυτό απαιτείται για τη δέουσα εκπλήρωση των καθηκόντων της. Στις περιπτώσεις αυτές, ούτε οι επαγγελματίες ούτε οι εμπειρογνώμονες συμμετέχουν σε τυχόν λήψη αποφάσεων από την Ε.Λ.Τ.Ε.
3. Η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει την τελική ευθύνη για την εποπτεία:
  - α) της έγκρισης και εγγραφής στο Δημόσιο Μητρώο,
  - β) της υιοθέτησης προτύπων όσον αφορά την επαγγελματική δεοντολογία, τον εσωτερικό έλεγχο ποιότητας των ελεγκτικών εταιρειών και τους ελέγχους, εκτός εάν τα πρότυπα αυτά έχουν υιοθετηθεί ή εγκριθεί από αρχές άλλου κράτους μέλους,
  - γ) της συνεχούς εκπαίδευσης,
  - δ) των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας,
  - ε) των ερευνών και διοικητικών πειθαρχικών συστημάτων.
4. Η αρμοδία επαγγελματική ένωση, οι αρχές ή τα όργανα στα οποία ανατίθενται καθήκοντα οργανώνονται ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις συμφερόντων. Όταν η Ε.Λ.Τ.Ε. αναθέτει καθήκοντα στην αρμόδια επαγγελματική ένωση, σε άλλες αρχές ή όργανα, είναι σε θέση να ανακαλεί τις αρμοδιότητες αυτές κατά περίπτωση.
5. Όταν η Ε.Λ.Τ.Ε. απασχολεί εμπειρογνώμονες για τη διενέργεια συγκεκριμένων αποστολών, διασφαλίζει ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των εμπειρογνωμόνων αυτών και του συγκεκριμένου ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 33.
6. Η Ε.Λ.Τ.Ε. διέπεται από διαφάνεια. Δημοσιεύει ετήσια προγράμματα εργασίας και εκθέσεων δραστηριότητας.
7. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 26 και αυτές του άρθρου 36 του ν. 4170/2013 εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του ν.3693/2008.

Άρθρο 39
Συνεργασία εποπτικών αρχών σε επίπεδο χωρών μελών
(άρθρο 33 της οδηγίας)

Η Ε.Λ.Τ.Ε. είναι η αρμόδια αρχή στην οποία απευθύνονται οι αρχές δημόσιας εποπτείας των κρατών - μελών για θέματα συνδρομής, στα αντικείμενα της αρμοδιότητάς της.

Άρθρο 40
Αμοιβαία αναγνώριση των ρυθμιστικών διατάξεων των κρατών μελών
(άρθρο 34 της οδηγίας)

1. Σε περίπτωση υποχρεωτικού ελέγχου σε οντότητα με καταστατική έδρα σε άλλο κράτος - μέλος που διενεργείται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία με επαγγελματική άδεια, η οποία έχει διθεί από τις αρμόδιες αρχές αυτού του κράτους - μέλους, η κανονιστική και εποπτική αρμοδιότητα ανήκει στις εποπτικές αρχές αυτού του άλλου κράτους - μέλους. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, ελεγκτικές εταιρείες που έχουν λάβει επαγγελματική άδεια και στην Ελλάδα υπόκεινται και στην εποπτεία της Ε.Λ.Τ.Ε. για τον διενεργούμενο έλεγχο.
2. Στην περίπτωση υποχρεωτικού ελέγχου ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που διενεργείται στην Ελλάδα, η Ε.Λ.Τ.Ε. δεν δύναται να επιβάλει συμπληρωματικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο σε σχέση με την εγγραφή στο Δημόσιο Μητρώο, την επιθεώρηση διασφάλισης της ποιότητας, τα ελεγκτικά πρότυπα, την επαγγελματική δεοντολογία και την ανεξαρτησία του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας που διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο θυγατρικής που έχει συσταθεί σε άλλο κράτος μέλος.
3. Στην περίπτωση επιχείρησης με καταστατική έδρα σε άλλο κράτος μέλος της οποίας τα χρεόγραφα έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ), η Ε.Λ.Τ.Ε. δεν δύναται να επιβάλλει συμπληρωματικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο σε σχέση με την εγγραφή στο Δημόσιο Μητρώο, την επιθεώρηση διασφάλισης της ποιότητας, τα ελεγκτικά πρότυπα, την επαγγελματική δεοντολογία και την ανεξαρτησία σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο ετήσιων ατομικών ή ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης αυτής.
4. Όταν ένας ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή μία ελεγκτική εταιρεία λάβει επαγγελματική άδεια σύμφωνα με το άρθρο 3 ή 53 και ο εν λόγω ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή ελεγκτική εταιρεία χορηγεί εκθέσεις ελέγχου, όσον αφορά τις ετήσιες και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 52, υπάγεται στο σύστημα δημόσιας εποπτείας, διασφάλισης της ποιότητας, ερευνών και κυρώσεων της Ελλάδος.

Άρθρο 41
Επαγγελματικό απόρρητο και συνεργασία των κρατών μελών
(άρθρο 36 της οδηγίας)

1. Η Ε.Λ.Τ.Ε. συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών μελών και τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές όταν αυτό απαιτείται, για τον σκοπό της εκπλήρωσης των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων και καθηκόντων τους δυνάμει του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014. Η Ε.Λ.Τ.Ε. επικουρεί τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών και τις σχετικές Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές. Ειδικότερα, ανταλλάσσουν πληροφορίες και συνεργάζονται στο πλαίσιο ερευνών που αφορούν υποχρεωτικούς ελέγχους.
2. Κάθε πρόσωπο που απασχολείται ή απασχολήθηκε στην Ε.Λ.Τ.Ε. ή συνεργάζεται ή συνεργάστηκε με την Ε.Λ.Τ.Ε., υποχρεούται να μην γνωστοποιεί σε άλλον πληροφορίες ή στοιχεία που περιήλθαν σε γνώση του κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή ως αποτέλεσμα της συνεργασίας του με την Ε.Λ.Τ.Ε.. Το επαγγελματικό απόρρητο δεν ισχύει στις περιπτώσεις συνεργασίας της Ε.Λ.Τ.Ε. με την Τράπεζα της Ελλάδος, την

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, τις αρμόδιες εισαγγελικές και δικαστικές αρχές, καθώς και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών που είναι αρμόδιες για την εποπτεία της Ε.Λ.Τ.Ε., όπου το απόρρητο ισχύει για τους λειτουργούς και υπαλλήλους των αρχών και υπηρεσιών αυτών. Η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απόρρητου εφαρμόζεται επίσης για κάθε πρόσωπο στο οποίο η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει αναθέσει καθήκοντα σε σχέση με τους σκοπούς που προβλέπονται στον παρόντα νόμο. Η παράβαση των διατάξεων της παρούσας παραγράφου διώκεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 371 του Ποινικού Κώδικα.

3. Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο δεν εμποδίζουν την Ε.Λ.Τ.Ε. να ανταλλάσσει με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών εμπιστευτικές πληροφορίες. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται με αυτό τον τρόπο καλύπτονται από την υποχρέωση προστασίας του επαγγελματικού απόρρητου, το οποίο οφείλουν να πηρούν τα πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργασθεί στην Ε.Λ.Τ.Ε.. Η υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απόρρητου εφαρμόζεται επίσης για κάθε πρόσωπο στο οποίο η Ε.Λ.Τ.Ε. έχει αναθέσει καθήκοντα σε σχέση με τους σκοπούς που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

4. Η Ε.Λ.Τ.Ε. διαβιβάζει χωρίς σκόπιμη καθυστέρηση τις αιτούμενες πληροφορίες στα πλαίσια της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών – μελών που καθιερώνονται με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Η Ε.Λ.Τ.Ε., στην οποία υποβάλλεται αίτηση παροχής πληροφοριών, λαμβάνει χωρίς σκόπιμη καθυστέρηση όλα τα αναγκαία μέτρα για τη συλλογή τους. Οι διαβιβαζόμενες στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών – μελών πληροφορίες καλύπτονται από το θεσπισμένο επαγγελματικό απόρρητο που ισχύει στο κράτος – μέλος που λαμβάνει τις πληροφορίες. Αν η Ε.Λ.Τ.Ε. αδυνατεί να παράσχει τις αιτούμενες πληροφορίες χωρίς καθυστέρηση, ενημερώνει σχετικά την αιτούσα αρμόδια αρχή του άλλου κράτους – μέλους, αναφέροντας τους λόγους για την καθυστέρηση παροχής πληροφοριών. Η Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί να απαντήσει αρνητικά σε αίτημα λήψης πληροφοριών αν:

- α) η χορήγηση των πληροφοριών ενδέχεται να προσβάλει την εθνική κυριαρχία, την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη,
- β) έχει ήδη κινηθεί δικαστική διαδικασία για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και κατά των ίδιων προσώπων ενώπιον των αρμόδιων ελληνικών αρχών ή
- γ) έχει ήδη εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και για τα ίδια πρόσωπα από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές.

Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των ισχυοντων δικονομικών διαδικασιών, η Ε.Λ.Τ.Ε. ή οι αντίστοιχες ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές που λαμβάνουν πληροφορίες σύμφωνα με την παρ. 1, τις χρησιμοποιούν αποκλειστικά για την άσκηση των καθηκόντων τους στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του παρόντος νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014, καθώς και στο πλαίσιο διοικητικών ή δικαστικών διαδικασιών που σχετίζονται ειδικά με την άσκηση αυτών των καθηκόντων.

Η Ε.Λ.Τ.Ε. δύναται να διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την εποπτεία των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος, τις κεντρικές τράπεζες, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με την ιδιότητά τους ως νομισματικές αρχές, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστηματικού Κινδύνου, εμπιστευτικές πληροφορίες που προορίζονται για την άσκηση των

καθηκόντων τους. Το Δ.Σ. της ΕΛΤΕ δύναται να ζητά από τις εν λόγω αρχές ή όργανα εμπιστευτικές πληροφορίες που προορίζονται για την άσκηση των καθηκόντων τους.

5. Η Ε.Λ.Τ.Ε. οφείλει να γνωστοποιήσει στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών – μελών πράξεις ή παραλείψεις σχετικές με την εφαρμογή του παρόντος νόμου σε αυτά τα κράτη - μέλη. Αν υποβληθούν στην Ε.Λ.Τ.Ε. ανάλογες γνωστοποιήσεις από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών – μελών, η Ε.Λ.Τ.Ε. οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα και να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες και να ενημερώσει την αρχή του άλλου κράτους μέλους που την πληροφόρησε για τα αποτελέσματα και, στο μέτρο του δυνατού, για τις κυριότερες ενδιάμεσες εξελίξεις.

6. Αρμόδια αρχή άλλου κράτους – μέλους μπορεί να ζητήσει από την Ε.Λ.Τ.Ε. τη διενέργεια από αυτήν έρευνας στην Ελλάδα ή να επιτρέψει σε προσωπικό της να παρακολουθήσει τη διεξαγωγή έρευνας που διενεργείται από την Ε.Λ.Τ.Ε. στην Ελλάδα. Στις περιπτώσεις αυτές η διεξαγόμενη έρευνα τελείται πάντοτε υπό τον έλεγχο της Ε.Λ.Τ.Ε. Η Ε.Λ.Τ.Ε. μπορεί να αρνηθεί τη διενέργεια τέτοιας έρευνας στην Ελλάδα ή την παρακολούθηση της έρευνας από προσωπικό αρμόδιας αρχής άλλου κράτους – μέλους στις περιπτώσεις όπου:

- α) η έρευνα αυτή ενδέχεται να προσβάλει την κυριαρχία, την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη στην Ελλάδα ή να διαταράξει εθνικούς κανόνες ασφάλειας ή
- β) έχει κινηθεί δικαστική διαδικασία για τις ίδιες πράξεις ή παραλείψεις και κατά των ιδίων ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών ενώπιον των ελληνικών αρχών
- γ) έχει ήδη εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές για τις ίδιες πράξεις ή παραλείψεις και κατά των ιδίων ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Διορισμός και παύση

Άρθρο 42 Διορισμός Ορκωτού Ελεγκτή ή ελεγκτικής εταιρείας (άρθρο 37 της οδηγίας)

1. Ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής, η ελεγκτική εταιρεία διορίζονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων ή των μελών της ελεγχόμενης οντότητας.

2. Σε κάθε περίπτωση διορισμού ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας πρέπει να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας από τα εκτελεστικά μέλη του διοικητικού και διαχειριστικού οργάνου της ελεγχόμενης οντότητας.

3. Απαγορεύεται οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα η οποία περιορίζει την επιλογή από τη γενική συνέλευση των μετόχων ή μελών της ελεγχόμενης οντότητας, σύμφωνα με την παράγραφο 1, σε ορισμένες κατηγορίες ή καταλόγους ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών σε σχέση με τον διορισμό ή τον περιορισμό της επιλογής συγκεκριμένου ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας για τη διεξαγωγή του

υποχρεωτικού ελέγχου της εν λόγω οντότητας. Οποιεσδήποτε υφιστάμενες ρήτρες ως ανωτέρω είναι άκυρες.

4. Για την περιφρούρηση της ανεξαρτησίας του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας, όσον αφορά τους υποχρεωτικούς ελέγχους, ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή ο κύριος εταίρος ελέγχου της ελεγκτικής εταιρείας μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του, με την ιδιότητά του αυτή, για χρονική περίοδο που δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) συνεχή χρόνια και να επαναλάβει τα καθήκοντά του μετά από την παρέλευση δύο (2) συνεχών χρόνων.

Άρθρο 43

Παύση και παραίτηση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας (άρθρο 38 της οδηγίας)

1. Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή οι ελεγκτικές εταιρείες παύονται μόνο για βάσιμους και σπουδαίους λόγους. Η διάσταση απόψεων σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση θεμάτων ή την εφαρμογή ελεγκτικών διαδικασιών δεν συνιστούν λόγους παύσης.

2. Η διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας οφείλει να ενημερώνει γραπτώς την Ε.Λ.Τ.Ε. σε περίπτωση παύσης του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας, παρέχοντας συγχρόνως επαρκή αιτιολόγηση για τους λόγους της παύσης. Την ίδια υποχρέωση έχει και ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία σε περίπτωση παύσης ή παραίτησης. Η παύση ή η παραίτηση του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας ισχύει από την έγκρισή της από το ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε.

3. Σε περίπτωση υποχρεωτικού ελέγχου οντότητας δημόσιου συμφέροντος,:

α) οι μέτοχοι οι οποίοι αντιστοιχούν στο 5 % τουλάχιστον των δικαιωμάτων ψήφου ή των μετοχών

β) το ΔΣ ή η επιτροπή ελέγχου των ελεγχόμενων οντοτήτων κατά το εθνικό δίκαιο ή

γ) η Ε.Λ.Τ.Ε.

επιτρέπεται να προσφύγουν ενώπιον του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, για την παύση των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών εφόσον υπάρχουν βάσιμοι προς τούτο λόγοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

Υποχρεωτικοί έλεγχοι οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος

Άρθρο 44

Επιτροπή Ελέγχου

(άρθρο 39 της οδηγίας)

1. Κάθε οντότητα δημοσίου συμφέροντος διαθέτει επιτροπή ελέγχου η οποία αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη. Η επιτροπή ελέγχου αποτελεί είτε ανεξάρτητη επιτροπή είτε επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου της ελεγχόμενης οντότητας. Αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου και μέλη που

εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων της ελεγχόμενης οντότητας ή, στην περίπτωση οντοτήτων χωρίς μετόχους, από ισοδύναμο όργανο.

Τα μέλη της επιτροπής ελέγχου στο σύνολό τους διαθέτουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η ελεγχόμενη οντότητα.

Τα μέλη της επιτροπής ελέγχου είναι στην πλειονότητά τους ανεξάρτητα από την ελεγχόμενη οντότητα. Ο Πρόεδρος της επιτροπής ελέγχου ορίζεται από τα μέλη της ή εκλέγεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων της ελεγχόμενης οντότητας και είναι ανεξάρτητος από την ελεγχόμενη οντότητα.

Τουλάχιστον ένα μέλος της επιτροπής ελέγχου είναι ορκωτός ελεγκτής λογιστής σε αναστολή ή συνταξιούχος ή διαθέτει επαρκή γνώση στην ελεγκτική και λογιστική.

2. Κατά παρέκκλιση από την προηγούμενη παράγραφο, οι ακόλουθες οντότητες δημόσιου συμφέροντος δεν υπόκεινται στην υποχρέωση να διαθέτουν επιτροπή ελέγχου:

α) οποιαδήποτε οντότητα δημόσιου συμφέροντος αποτελεί θυγατρική κατά την έννοια του ν.4308/2014, εφόσον η εν λόγω οντότητα πληροί τις απαιτήσεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθώς και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 11 και της παρ. 5 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 σε επίπεδο ομίλου με εξαίρεση τις θυγατρικές που εμπίπτουν στην παρ. 12 του άρθρου 2 και τις θυγατρικές οντότητων που εμπίπτουν στις περιπτ. β και γ της παρ. 12 του άρθρου 2.

β) οποιαδήποτε οντότητα δημόσιου συμφέροντος που είναι ΟΣΕΚΑ, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν.4099/2012 (Α'250) ή οργανισμός εναλλακτικών επενδύσεων ΟΕΕ όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του ν.4209/2013 (Α 253),

γ) οποιαδήποτε οντότητα δημόσιου συμφέροντος που δραστηριοποιείται αποκλειστικά στην έκδοση τίτλων προερχόμενων από τιτλοποίηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 περ. 5) του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής.

Οι οντότητες δημόσιου συμφέροντος που αναφέρονται στην περίπτωση γ) επεξηγούν δημοσίως τους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι δεν είναι σκόπιμο για αυτές να διαθέτουν επιτροπή ελέγχου ή διοικητικό όργανο επιφορτισμένο με την άσκηση των καθηκόντων επιτροπής ελέγχου.

3. Με την επιφύλαξη της ευθύνης των μελών του διοικητικού ή διαχειριστικού οργάνου ή άλλων μελών που έχουν εκλεγεί από τη γενική συνέλευση των μετόχων της ελεγχόμενης οντότητας, η επιτροπή ελέγχου μεταξύ άλλων:

α) ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της ελεγχόμενης οντότητας για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και επεξηγεί πώς συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της επιτροπής ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία,

β) παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλλει συστάσεις ή προτάσεις για την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της,

γ) παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης της ποιότητας και διαχείρισης κινδύνων της επιχείρησης και, κατά περίπτωση, του τμήματος εσωτερικού ελέγχου της, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της ελεγχόμενης οντότητας, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της οντότητας αυτής,

δ) παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ετήσιων και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014,

ε) επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27, καθώς και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014.

στ) είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται η παρ. 8 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014.

4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να διενεργεί ελέγχους για την τίρηση των διατάξεων των περιπτ. α), β) και γ) της προηγούμενης παραγράφου από τα εποπτευόμενα από αυτήν πρόσωπα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των ασφαλιστικών εταιριών και σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης αυτών των διατάξεων δύναται να επιβάλλει στα μέλη του ΔΣ ή και στα μέλη της επιτροπής ελέγχου τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10 του ν. 3016/2002.

Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να διενεργεί ελέγχους για την τίρηση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου από τα εποπτευόμενα από αυτήν πρόσωπα και σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης, δύναται να επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 55Α του Καταστατικού της, στην παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014 (Α' 107) και του άρθρου 256 του ν.4364/2016 (Α'13).

5. Η Ε.Λ.Τ.Ε. δύναται να επικοινωνεί στα μέλη των Επιτροπών Ελέγχων των οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος τα ευρήματα ποιοτικού ελέγχου που προκύπτουν από τις επιθεωρήσεις επί των συγκεκριμένων ελεγκτικών έργων που διενεργούν οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και οι ελεγκτικές εταιρείες.

Άρθρο 45
Διατάξεις για την Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 537 /2014
Έκθεση διαφάνειας
(άρθρο 13 του Κανονισμού)

Οι υποχρεώσεις του ορκωτού ελεγκτή λογιστή που προβλέπονται στο άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 αφορούν αναλογικά και τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που διενεργούν ελέγχους σε οντότητες μη δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 46
Διατάξεις για την Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 537 /2014
Τήρηση αρχείων
(άρθρο 15 του Κανονισμού)

1. Η τήρηση των αρχείων που προβλέπεται για τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και τις ελεγκτικές εταιρείες στο άρθρο 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 ισχύει για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από την παραγωγή των εγγράφων ή πληροφοριών. Αν οι ανωτέρω ενημερωθούν εγγράφως ότι είναι σε εξέλιξη δικαστική διερεύνηση για την

ελεγχόμενη οντότητα, το χρονικό διάστημα επεκτείνεται μέχρι τη λήξη της δικαστικής διεύρυνσης.

2. Όσα ορίζονται στο άρθρο 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 ισχύουν αναλογικά και για τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και τις ελεγκτικές εταιρείες που διενεργούν ελέγχους σε οντότητες μη δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 47

Διατάξεις για την Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 537 /2014

Διορισμός νόμιμων ελεγκτών ή ελεγκτικών γραφείων

(άρθρο 16 του Κανονισμού)

Με απόφαση του ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε., για τις περιπτώσεις ανάθεσης υποχρεωτικού ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος μπορεί να θεσπίζονται κριτήρια για τον ορισμό του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας που να παρέχουν διασφάλιση ότι ο υποψήφιος ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία έχουν την οργανωτική, στελεχιακή, χρηματοοικονομική και άλλη δομή και διάρθρωση και γενικά τα εχέγγυα μιας αντικειμενικής εικόνας ανεξαρτησίας και εύλογης δυνατότητας να διαχειρισθεί τις τεχνικές και άλλες προκλήσεις ελέγχων της κατά περίπτωση οντότητας δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 48

Διατάξεις για την Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 537 /2014

Διάρκεια της ελεγκτικής εργασίας

(άρθρο 17 του Κανονισμού)

Οι κύριοι εταίροι ελέγχου που είναι υπεύθυνοι για τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014, παύουν τη συμμετοχή τους στον υποχρεωτικό έλεγχο της ελεγχόμενης οντότητας το αργότερο πέντε (5) έτη από την ημερομηνία διορισμού τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

Διεθνείς πτυχές

Άρθρο 49

Εγγραφή στο Δημόσιο Μητρώο και εποπτεία ελεγκτών και ελεγκτικών εταιρειών τρίτων χωρών
(αρθ. 45 της οδηγίας)

1. Στο Δημόσιο Μητρώο που τηρείται σύμφωνα με τα άρθρα 15, 16 και 17, εγγράφεται κάθε ελεγκτής και ελεγκτική οντότητα τρίτης χώρας, εφόσον ο εν λόγω ελεγκτής ή η ελεγκτική οντότητα τρίτης χώρας προσκομίζει έκθεση ελέγχου αναφορικά με τους ατομικούς ή ενοποιημένους οικονομικούς λογαριασμούς επιχείρησης η οποία έχει συσταθεί εκτός της Ένωσης και της οποίας οι μεταβιβάσιμοι τίτλοι είναι εισηγμένοι

προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ), εκτός εάν η εν λόγω επιχείρηση είναι εκδότης αποκλειστικώς τίτλων που δεν έχουν εξοφληθεί και για τους οποίους ισχύει ένα εκ των κάτωθι:

α) είναι εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κράτους μέλους, κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3556/2007 (Α' 91) πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2010 και η ανά μονάδα ονομαστική αξία τους είναι, κατά την ημερομηνία της έκδοσης, τουλάχιστον πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ή, στην περίπτωση χρεωστικών τίτλων σε άλλο νόμισμα, ισοδύναμη με πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ τουλάχιστον.

β) είναι εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3556/2007 από τις 31 Δεκεμβρίου 2010 και η ανά μονάδα ονομαστική αξία τους είναι, κατά την ημερομηνία της έκδοσης, τουλάχιστον εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ή, στην περίπτωση χρεωστικών τίτλων σε άλλο νόμισμα, ισοδύναμη με εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ τουλάχιστον.

2. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 17 και 18.

3. Οι ελεγκτές και οι ελεγκτικές οντότητες τρίτων χωρών που εγγράφονται στο Δημόσιο Μητρώο, υπόκεινται στο σύστημα εποπτείας, στο σύστημα διασφάλισης της ποιότητας και στο σύστημα πειθαρχικής διαδικασίας του παρόντος νόμου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 33, 34, 35 και 38.

4. Εκθέσεις ελέγχου που εκδίδονται από μη εγγεγραμμένους στο δημόσιο μητρώο, που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και αφορούν υποχρεωτικούς ελέγχους ατομικών ή ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που αναφέρονται στην παρ. 1, δεν παράγουν οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα στην Ελλάδα.

5. Ελεγκτικές οντότητες τρίτων χωρών εγγράφονται στο Δημόσιο Μητρώο με απόφαση του ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε., αν συντρέχουν σωρευτικά:

α) για την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού οργάνου της ελεγκτικής οντότητας τρίτης χώρας συντρέχουν προϋποθέσεις ισοδύναμες, κατά την κρίση της Ε.Λ.Τ.Ε., με τα οριζόμενα στα άρθρα 5 έως 11.

β) για τον ελεγκτή τρίτης χώρας που διενεργεί τον έλεγχο για λογαριασμό ελεγκτικής οντότητας τρίτης χώρας, συντρέχουν προϋποθέσεις ισοδύναμες, κατά την κρίση της Ε.Λ.Τ.Ε., με τα οριζόμενα στα άρθρα 5 έως 11.

γ) οι έλεγχοι των ετήσιων ή ενοποιημένων λογαριασμών της παρ. 1 διενεργούνται σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα που αναφέρονται στο άρθρο 30 και με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 21, 23 και 29 ή σύμφωνα με ισοδύναμα πρότυπα και απαιτήσεις.

δ) δημοσιοποιεί στο διαδικτυακό της τόπο ετήσια έκθεση διαφάνειας που περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 ή πληροί ισοδύναμες απαιτήσεις γνωστοποίησης.

6. Ελεγκτής τρίτης χώρας εγγράφεται στο Δημόσιο Μητρώο μόνο εάν πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις περιπτ. β), γ) και δ) της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 50

Άδεια άσκησης επαγγέλματος σε ελεγκτές τρίτων χωρών

(άρθρο 44 της οδηγίας)

1. Η Ε.Λ.Τ.Ε. με απόφαση του Δ.Σ., μπορεί να χορηγεί επαγγελματική άδεια σε ελεγκτή τρίτης χώρας, αν κατά την κρίση της, πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 5 και 7 έως 12. Η άδεια χορηγείται με τον όρο της αμοιβαιότητας.
2. Για τη χορήγηση της άδειας, που προβλέπεται από την παρ. 1, οι υποψήφιοι πρέπει να επιτύχουν σε επαγγελματικές εξετάσεις, που διενεργούνται από την Ε.Λ.Τ.Ε. στα γνωστικά αντικείμενα που αναφέρονται στο άρθρο 9.

Άρθρο 51**Συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών**
(άρθρο 47 της οδηγίας)

1. Επιτρέπεται η διαβίβαση στις αρμόδιες αρχές τρίτης χώρας των φύλλων εργασίας του ελέγχου ή άλλων εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών στους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια, καθώς και των εκθέσεων ποιοτικού ελέγχου ή ερευνών που αφορούν τους εν λόγω ελέγχους, υπό τους ακόλουθους όρους:
  - α) τα εν λόγω φύλλα εργασίας του ελέγχου ή τα άλλα έγγραφα αφορούν ελέγχους εταιρειών που έχουν εκδώσει κινητές αξίες σε αυτή την τρίτη χώρα ή μετέχουν σε όμιλο που εκδίδει υποχρεωτικές ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σε αυτή την τρίτη χώρα,
  - β) η διαβίβαση γίνεται μέσω της Ε.Λ.Τ.Ε. κατόπιν αιτήσεως της αρμόδιας αρχής που αιτείται τη διαβίβαση,
  - γ) οι αρμόδιες αρχές που αιτούνται τη διαβίβαση έχουν χαρακτηρισθεί ως επαρκείς από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 48 της Οδηγίας 2006/43/EK,
  - δ) οι αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών έχουν συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με την Ε.Λ.Τ.Ε. στο πλαίσιο που οριθετείται από τα οριζόμενα στην παρ. 2,
  - ε) η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων είναι σύμφωνη με τα οριζόμενα στον ν. 2472/1997.
2. Οι συμφωνίες συνεργασίας που προβλέπονται στην περιπτ. δ' της παρ.1 πρέπει να εξασφαλίζουν ότι:
  - α) οι αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών που αιτούνται τη διαβίβαση αιτιολογούν το αίτημά τους,
  - β) τα πρόσωπα που απασχολούνται ή απασχολήθηκαν από τις αρμόδιες αρχές της τρίτης χώρας που λαμβάνουν τις πληροφορίες υπόκεινται σε υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου,
  - γ) δεν τίθεται σε κίνδυνο η προστασία των εμπορικών συμφερόντων της ελεγχόμενης οντότητας, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας,
  - δ) οι αρμόδιες αρχές της τρίτης χώρας μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα διαβιβαζόμενα έγγραφα αποκλειστικά για την άσκηση δημόσιας εποπτείας, διασφάλισης ποιότητας και πειθαρχικού ελέγχου, που διενεργούνται σε ρυθμιστικό πλαίσιο ισοδύναμο με αυτό που καθιερώνεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου,
  - ε) η αίτηση της αρμόδιας αρχής της τρίτης χώρας για τη διαβίβαση εγγράφων μπορεί να απορριφθεί:
  - αα) αν η διαβίβαση ενδέχεται να προσβάλλει την εθνική κυριαρχία, την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη στην Ελλάδα ή στην Κοινότητα ή

εε) εάν έχει ήδη κινηθεί δικαστική διαδικασία για τα ίδια πραγματικά περιστατικά και κατά των ιδίων προσώπων ενώπιον των αρμόδιων ελληνικών αρχών ή
η) εάν οι ίδιοι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές ή οι ελεγκτικές εταιρείες έχουν ήδη κριθεί τελεσίδικα για τα ίδια πραγματικά περιστατικά από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ

Λοιπές διατάξεις

Άρθρο 52

Μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 51 της οδηγίας)

1. Όπου σε νόμο ή σε άλλη διάταξη αναφέρεται ο όρος «νόμιμος ελεγκτής» ή «ελεγκτικό γραφείο» αντικαθίσταται από τον όρο «ορκωτός ελεγκτής λογιστής» ή «ελεγκτική εταιρεία» και έχει ισοδύναμη έννοια με αυτήν του «νόμιμου ελεγκτή» ή του «ελεγκτικού γραφείου».
2. Όπου σε νόμο ή άλλη διάταξη αναφέρεται ο όρος «τακτικός έλεγχος» αντικαθίσταται από τον όρο «υποχρεωτικός έλεγχος» που έχει ισοδύναμη έννοια.
3. Οι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εγγεγραμμένοι στο δημόσιο μητρώο του άρθρου 13 του ν. 3693/2008 (ΦΕΚ Α 174) ορκωτοί ελεγκτές λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες θεωρούνται ότι έχουν λάβει επαγγελματική άδεια σύμφωνα τις διατάξεις του παρόντος νόμου.
4. Οι Ασκούμενοι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές που θα έχουν συμπληρώσει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016 τρία έτη πρακτικής άσκησης εκ των οποίων τα δύο (2) μετά το πέρας των επαγγελματικών εξετάσεων, θεωρούνται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του παρόντος νόμου.
5. Ελεγκτικές εταιρείες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου οι οποίες δεν πληρούν μία ή περισσότερες προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου υποχρεούνται να προσαρμοσθούν σε αυτές εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.
6. Το ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε. εκδίδει κανονιστικές πράξεις με απόφαση που λαμβάνεται κατόπιν γνώμης του Ε.Σ. του ΣΟΕΛ. Αν το ΣΟΕΛ δεν έχει αποστείλει τη γνώμη εντός μηνός από την πρόσκληση από το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε., το ΔΣ της Ε.Λ.Τ.Ε. αποφασίζει χωρίς τη γνώμη του ΣΟΕΛ.
7. Μέχρι την έκδοση Κανονιστικής Πράξης από την Ε.Λ.Τ.Ε. που αφορά τον Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας του άρθρου 20 του παρόντος, ισχύει ο Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας που έχει δημοσιευθεί στο ΦΕΚ Β 364/7.5.1997 ορκωτός ελεγκτής λογιστής ορκωτός ελεγκτής λογιστής.
8. Υποθέσεις που είχαν παραπεμφθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στο Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. για την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 3693/2008 όπως ισχύει, εξετάζονται και κρίνονται από το Δ.Σ. της Ε.Λ.Τ.Ε. κατά τη διαδικασία των διατάξεων του ν. 3148/2003, όπως ισχύουν. Για παραβάσεις των

διατάξεων που ρυθμίζουν τις εργασίες των ελεγκτών, συμπεριλαμβανομένων των Κανονιστικών Αποφάσεων της Ε.Λ.Τ.Ε., του εκάστοτε ισχύοντος Κώδικα Δεοντολογίας και των ελεγκτικών προτύπων ή των προτύπων διασφάλισης της ποιότητας, που έχουν τελεσθεί μέχρι τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3148/2003 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 του ν.4170/2013 (ΦΕΚ Α 163).

Άρθρο 53 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται και με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 52.

1. Τα άρθρα 1 έως και 43 και το άρθρο 45 του ν. 3693/2008.
2. Οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 6 και 7 του άρθρου 6 του ν. 3148/2003.
3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6Α καθώς και το άρθρο 6Β του ν. 3148/2003. άρθρα που έχουν προστεθεί με το άρθρο 30 του ν. 4170/2013.
4. Κάθε διάταξη αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 54 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αρίνη 27/12/2016

Ο Υπουργός Οικονομικών

Ευκλείδης Τσακαλώτος

*Ο υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπινού Δικαιώματος*

Σταύρος Ν. Κοντού

Σταύρος Κοντού